

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. SZOMBAT, szeptember 3.

245. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, Únape után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Többség és kisebbség

Különös, talán groteszk véletlennek is lehet tekinteni, hogy az elmúlt napokban ugyanabban az időben tartotta meg konferenciáját az interparlamentáris és a kisebbségi konferencia. Az egyik az uralmon levők parlamenti szervezeteinek tanácskozása, a másik az uralomról leszorultak — *imaegyesülete*.

Sulya, tekintélye, ereje még annak a konferenciának sem volt, melyen az uralom birtokosainak parlamenti szervezetei jöttek össze. Pedig a párisi tanácskozások nagy érdeklődést keltenek, ám a legnagyobb érdeklődést az keltette, hogy még mindig érdeklődéssel olvasták és hallgatták az ott elmondott beszédeket. Mikor fog a kisebbségi konferencia az európai érdeklődésnek legalább arra a fokára emelkedni, ahová három évtizedes múlt után, a parlamentek nemzetközi konferenciájának tanácskozása eljutott. Itt mégis csak volt friss csemege, ha nem is a politika, de a nemzetközi aréna habituái számára. Francia és német politikusok összehatalkozása még mindig egy kicsit — cirkuszi jelenet. A kézfogásuk még mindig szenzáció s Locarno-emlegetésük még mindig — szinpadai póz és bohócsapka csörgetés.

A szónoklatoknak marathoni futása volt most is ez a konferencia. Szép szavak dárdája, körmondatok farsangja, békeigéret és szolidaritás-igék lakodalma és mi más? Mert amiről tanácskoztak, az meddő, felesleges és kilátástalan munkavállalás volt. Nemzetközi testületben, nemzetközi politikai gyűlekezetben tanácskozás és szavazás után megállapítani, hogy — megsértették-e a németek Belgium semlegességét, csak akkor volna észszerű, csak akkor lenne racionális törekvés, ha szisztematikusán és tervszerűen szét akarnák ugrasztani a nemzetközi tanácskozás résztvevőit. Hogyan találhatnák meg a jövő közös útjait azok, akiknek visszafordul tekintetük s visszafordul gondolatuk a múlt kiéltéhetetlen és kiegyenlített viszályaira. A győzők sohasem fogják a történelmet úgy tanítani, mint a legyőzöttek. Minden nemzet erkölcsileg igazoltnak tartja azt, ami javára szolgál s a jog és erkölcs örök principiumainak ellentétét látja abban, aminek a kárát vallja.

Természetesnek kell tehát tartani, hogy ezen a konferencián ellentétek robbantak ki. Végtére, ha olyan aktuális politikai problémák kerültek szóba, mint a francia megszállás s olyan eldönthetetlen vitakérdések, mint a belga semlegesség kérdése, ma még azt sem lehet joggal várni, hogy a legemelkedettebb francia s a legelfogulatlanabb német ugyanazt a meggyőződést vallja. Az még csak érthető, hogy a legközelebbi múlt teherterelei felett összekapnak a nevető és síró örökösök. De az már a komikummal határos, hogy a kisebbségi konferencia is ellentétekbe és viszályokba fulladt. Elvégre is a kisebbségi konferencia résztvevőit nem választhatják el egymástól olyan ellentétek, melyeket a nemzeti közösségből való kivetkőződés

nélkül nem lehet félre tenni. A múltnak emlékei, a háborus felelősség kérdése a kisebbségeket nem választhatják el egymástól. Nekik, legalább egymással szemben, nincs belga-kérdésük, jóvátételi számlájuk és Ruhr-megszállásuk. Ők igazán elfordíthatják tekintetüket a múlttól és kereshetnék a jobb jövő felé vezető utakat. S ha azok sem tudnak egymással megegyezni, akik ugyanannak a sorsnak terheit hordozzák, ha azok sem tudják egymás kezét megfogni, akiknek közös a bánatuk tengere és közös az örömük har-

matia, ha azok sem tudnak egy irányban haladni, akiknek útjait ugyanaz a meggyőződés, feladat, törekvés jelöli ki a békének égitája felé, akkor hogyan lehet bizni abban, hogyan lehet várni, hinni azt, hogy érdekek által szétépett nemzeti közösségek alá tudják magukat helyezni egy nemzetek feletti élet parancsainak, moralitásának és etikai postulatáinak?

Ma még csak egyben vagyunk közősek, kisebbségek és többségek: abban, hogy elmérgezettjei vagyunk a gazdasági és politikai nacionaliz-

mus jelszavainak. Ezt a mérget kellene kiizzadnia a nemzeti organizmusoknak, hogy ki tudják magukból tenyészteni a nyelvhatárok által szét nem szaggatott társas élet feltételeit. A nemzeti organizmus biológiai feltételeinek gyökeres megváltozása kell ahhoz, hogy az illúziókból csak remény, a vágyakból akarat legyen. Addig csak harcolni tudunk egymással, ha a többséghez tartozunk, a többséggel is s ha a kisebbségi sorban élünk, a kisebbségekkel is.

A holló nem vájja ki a hollónak a szemét. De az ember?

Háborus veszéllyel fenyeget a lengyel-litván határincidens

A vilnai prefektus ultimátumot nyújtott át a litván hatóságoknak

Kovnából jelentik: A litván vezérkar hivatalosan jelenti, hogy Lukasevics vilnai prefektus vezetése alatt egy lengyel delegáció a demarkációs vonalon

ultimátumot adott át az ukrán őrség parancsnokának, amelyben követelik, hogy haladéktalanul

szolgáltatassák ki azt a három lengyel katonát, akik véletlenül léptek át a lengyel határt és akiket a litvánok letartóztattak.

Az ultimátum azzal fenyegetőzik, hogy ha a követelést nem teljesítik, az esetben

a lengyelek le fogják vonni a konzekvenciát.

Az ultimátum híre Kovnóban nagy nyugtalanságot keltett és az affér fejleményeit izgatottan várják, mert attól tartanak, hogy a határincidens felborítja a békét a két ország között.

Stanojevics Áca lényegesen enyhítette a radikális-párt főbizottságának kiáltványát

A hivatalosan közzétett szövegből hiányzanak az élesebb passzusok

Nincsics felsőbánati listáját is jóváhagyta a főbizottság

Beogradból jelentik: A radikális párt főbizottsága péntek délután öt órakor

átadta a sajtó képviselőinek a párt kiáltványát, amely lényegesen különbözik a három nappal ezelőtti indízkreáció folytatán nyilvánosságra került szövegtől.

A főbizottság péntek délelőtt újból összeült Trikovics Márkó elnökölte alatt és ezen az ülésen dr. Ivkovic Momcsilo, a párt főtitkára előterjesztette a kiáltvány szövegét abban a formában, ahogy azt Stanojevics Áca Vrnjacska Banián módosította.

A főbizottság ülésén megjelent Nincsics Momcsilo dr. is, aki az utóbbi időkben nem vett részt a főbizottság munkájában.

Nincsics megjelenése általános feltűnést keltett és ahhoz politikai körökben a legkülönbözőbb kombinációkat fűzték. Sokan tudni vélték, hogy Nincsics azért ment el az ülésre, hogy tiltakozzék, amiért felsőbánati listáját nem hagyták jóvá. Mások szerint Nincsics rá akarta bírni a főbizottságot a kiáltvány hangjának enyhítésére. A tény az, hogy Nincsics jelölőlistáját dr. Budisin Jócó kikindai járási jelölt csak péntek délelőtt nyújtotta át a főbizottságnak megerősítés végett és

a főbizottság úgy Nincsics, mint

Miletics Szilvákó felsőbánati jelölőlistáját jóváhagyta.

Az ülés után, amely félelvig tartott, a bizottság tagjai a sajtóval szemben igen rezerváltan viselkedtek. Trikovics Márkó csak annyit mondott, hogy a kiáltványt délután öt órakor közzé teszik. Nincsics kijelentette, hogy a főbizottság elfogadta a kiáltványt, ő azonban nem írta alá, mert elvileg nem teszi magáévá.

A kiáltványt délután öt órakor szétosztották az újságírók között, de kevés példányt nyomattak és így nem jutott minden lap számára, ami az újságírók körében nagy visszatevészt keltett.

A kiáltványból kimaradtak a miniszterelnök elleni támadások

A kiáltvány lényegesen különbözik a Jutarnji List közlése alapján már ismert szövegtől, amennyiben kimaradtak belőle azok az éles támadások, amelyek Vukicsevics Velja miniszterelnök személye ellen irányultak.

Hangsúlyozza a kiáltvány, hogy a választások a politikai helyzet fejlődése szempontjából rendkívül fontosak és határozott hangon megállapítja, hogy

a kormány a parlament felosz-

latása ügyében sem a főbizottságot, sem a képviselői klubot nem kérdezte meg.

Rámutat a kiáltvány arra, hogy a parlament munkaképes volt s felserolja az elfogadott törvényeket, továbbá azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a bizottságok már tárgyalni kezdtek. A főbizottság szerint, a radikális-demokrata koalíció, amely közel kétszáz képviselővel rendelkezett, sikeresen folytathatta volna a törvényalkotási munkát.

A felosztás lehetetlenné tette, hogy az anketbizottság jelentései a korrupciós ügyekben (az adamstahli és szubotical ügy, benzinaffér és amerikai bevásárlások ügye) a parlament és a nép elé kerüljenek és így ez a kormány nem folytatott komoly harcot a korrupció ellen.

A főbizottság a kormányra hárítja a felelősséget és kijelenti, hogy programjához hiven folytatni fogja működését. Végül a kiáltvány felhívja a radikális párt tagjait, hogy a párt jelöltjeire szavazzanak.

A jelölőlisták jóváhagyása

Felsorolja a kiáltvány a főbizottság által jóváhagyott jelölőlistákat is. Eszerint a vajdasági kerületekben

Felbánáiban Nincsiés Momes dr. és Miletics Szilvákó dr., Alóban dr. Miletics Szilvákó, Szubotican dr. Radonics Jován, Szomborban Trifkovic Márkó és Noviszadon dr. Miletics Szilvákó listáját ismerte el a főbizottság.

Ilyen módon sem Sztankovics Szvetozár földművelési miniszter noviszadi és délbánai, sem dr. Szubotics Dusan igazságügyminiszter szubotican és szombori jelölőlistáját nem tekinti a főbizottság hivatalos jelölőlistának. A Szerémségben a főbizottság Makszimovics Bózsó, dr. Janyics Voja és dr. Popovics Ljuba listáját fogadta el, tehát három radikális listát ismert el hivatalosnak. Megerősítették dr. Perics Ninkó közoktatási miniszter macsvoi jelölőlistáját, de ugyanakkor Trifunovic Rankó ottani jelölőlistáját is elismerték. Igen érdekes a déldalmáciai kerületre vonatkozó határozat, amely szerint a radikálisok és Jovanovics Ljuba megegyezéssel listáját hivatalosnak minősítik és ezáltal is hangsúlyozzák, hogy Jovanovics Ljubát nem tekintik radikálisnak.

Radics lapja a beogradi gyűlés meggyőzéséről

Zagrebból jelentik: A »Narodni Val« pénteki számában Radics Pavle hosszabb tudósítást közöl a horvát parasztpárt csütörtök esti botrányba fulladt beogradi gyűléséről. Radics Pavle megállapítja, hogy a gyűlésen a parasztpárt háromezeröttszáz híve vett részt, ebből kétezer dalmáciai, boszniai, szandzsáki és macedóniai öntudatos munkás, a többi becsléses intellektuel. A »Narodni Val« szerint a botrány Makszimovics Bozsó műve, akinek szelleme még mindig otthonos a beogradi rendőrségen. Ez mind meg fog változni a választások után — írja Radics — s nemsokára Beograd minden kerületében meg lesz a nemzeti parasztpárt szervezete és még az ősz folyamán megtartják Beogradban a párt monstregyűlést, melyen meg fognak jelenni a Vajdaság és a Szerémség öntudatos parasztnépének tizezei.

Az áruló aranyóra

Elfoglák a legveszedelmesebb beogradi zsebmetszőt

Beogradból jelentik: Beogradban a Terazije és a Kalimegdán között közlekedő villamosban egy zsebmetsző pénteken kifosztotta Trifunac Alekszandert az építésügyi minisztérium volt osztályfőnökét.

Az osztályfőnök a zsufolásig megtelt villamoson állt, amikor egy ismeretlen ember észrevétlenül kiemelte Trifunac mellényzsebéből aranyóráját az értékes vastag aranylánccal együtt. A lopást az osztályfőnök csak akkor vette észre amikor leszállt a villamosról. Azonnal a rendőrségre sietett és jelentést tett a zsebmetszőről és személyleírást adott egy gyanús emberről, aki egy ideig mellette állt a villamoson, később sietve leszállt a villamosról.

A rendőrség a személyleírás alapján ráismert a tolvajok világában »Farkas«-nak nevezett veszedelmes zsebmetszőre, akit hónapok óta hiába keres a rendőrség. »Farkas«-nak valódi neve Jankovics Szvetisláv és már hatszor volt büntetve lopásért és betörésért.

A rendőrség egy ügyes detektívét bízta meg a nyomozással, aki nagyon érdekes módon szombaton reggel elfogta Jankovicsot. A detektív abból indult ki hogy a tolvajok nem szeretik magukat hordani a lopott tárgyakat, hanem igyekeznek azt eladni, vagy elzalogosítani.

A detektív szombaton lesben állt az egyik zálogház előtt. Kilenc óra felé legnagyobb meglepetésére Jankovics közeledett a zálogház felé. A detektív hagyta, hogy a zsebmetsző bemenjen a zálogházba, majd utána ment és megállt a pult előtt, mintha ő is el akarna

zalogosítani valamit. A detektív nem csalódott, mert Jankovics egy aranyórát zsebéből húzott elő. A detektív odaugrott Jankovicshoz és ráivalt:

— Honnan vetted az órát?

Jankovics nem hőkent meg, nyugodt hangon azt felelte, hogy az órát egy ur adta át neki elzalogosítás végett. A detektív a zsebmetszőt a rendőrségre kísérte, ahol azt vallotta Jankovics, hogy az órát öccsétől kapta, később azt mondta, hogy az órát egy ismeretlen ember adta neki fuvardíj fejében.

— Hazudsz — kiáltotta rá a rendőrtiszt, aki kihallgatta.

— Egy nőtől kaptam — mondta a zsebmetsző, majd rövid gondolkodás után azt mondta, hogy az Uprava Grada épülete előtt találta. Hosszas faggatás után végül bevallotta, hogy az órát a villamoson emelte ki egy ur zsebéből. A zsebmetszőt átadták az ügyészségnek.

Öt várost és háromszáznegyvenöt falut pusztított el a lengyelországi árvíz

Az elemi csapásnak többszáz halottja és számos sebesültje van

Varsóból jelentik: A keletgalíciai felhőszakadások és áradások okozta károkról még nem lehet tiszta képet alkotni. A Varsóba beérkezett jelentések szerint eddig öt várost és háromszáznegyvenöt falut pusztított el az árvíz, ezenkívül rengeteg termőföld került víz alá.

A Dnyeszter, Pruthi és a Ceremov folyók középfolyásánál a víz még egyre emelkedik. Az árvízterületet négy méter magasságban víz fedi. A Szan folyó vízállása szokatlan magasságot ért el: a víz nyolc méterre emelkedett.

A lemergi kerületben még nem múlt el a veszedelem és az árvíz itt is rengeteg kárt okozott.

Szokolov városa teljesen el van zárva a világtól. A városban 40 ház beomlott és az árvíznek husz áldozata van. Nem messze Szokolovtól az ár elsodort egy parasztházat, amelynek tetején egy hatagú család keresett menedéket. A család segítségére siető utászatonak később érték el az elsodort házat, amikor a családnak minden tagja elmerült már a hullámokban. A pályaudvarról számtalan

vagont sodort el a víz, amelyben marhák voltak.

A Boriszláv környékén levő petroliumforrások viz alá kerültek. A kár hárommillió.

A kormány első segélyként kétmillió zlotyot utalt ki, amelyen az árvízkárosultak részére élelmiszereket vásárolnak.

Przemysl környékén a Szam több helyen áttörte a gátat és nagy területeket öntött el.

Przemyslben a városi kórház és a munkásnegyed viz alatt áll.

Dunajec és környékén szintén nagy a veszedelem. A víz a vasúti töltéseket több helyütt elsodorta, ezért a forgalmat be kellett szüntetni.

Keletgaliciában az árvízpusztította területeken vérhas lépett fel, melyben rendkívül sokan betegedtek meg.

A Felső-Visztula vize szintén erősen árad. Varsóban szombatra várják az áradás tetőpontját. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek, hogy a fővárost megmentsék.

Franciaország védekezik a kommunizmus ellen

A francia minisztertanács ülése

Párisból jelentik: Pénteken délután a francia kormány minisztertanácsot tartott, amelyen Briand külügyminiszter részletes jelentést tett a külpolitikai helyzetéről.

A minisztertanács Briand jelentése után Henry de Jouvenel, a nemzeti ügyi bizottság elnökét felmentette a népszövetségi delegációban viselt tagságától és helyébe Hubert szenátort nevezte ki a delegáció tagjául. A minisztertanács ezután megállapította az amerikai hadviselték küldetésének fogadási programját.

Végül Briand különböző előterjesztéseket tett a kommunizmus terjedése ellen megindítandó offenzívával kapcsolatban.

Szükség van a szombori kereskedelmi iskolára

Dr. Korenics osztályfőnök nyilatkozata

Szomborból jelentik: Dr. Korenics Dávid, a kereskedelemügyi minisztérium szakoktatói ügyosztályának főnöke pénteken tárgyalásokat folytatott a szombori kereskedelmi és ipari érdekeltségek képviselőivel, hogy meggyőződést szerezzen afelől, vajjon fontos gazdasági szempontok kívánják-e a szombori felső kereskedelmi iskola fenntartását. Dr. Korenics osztályfőnök tárgyalásainak befejezte után fogadta a Bácsme gyei Napló munkatársát, akinek a szombori felső kereskedelmi iskola megszüntetésének okairól és az újra való megújítás eshetőségeiről a következőket mondotta:

— Téves állítás, mintha a szombori felső kereskedelmi iskola megszüntetését a minisztertanács azért határozta volna el, mert az iskolánál nincs elég szakterület a szakterületek előadására. Az iskola megszüntetését — a pancsevői felső kereskedelmi iskolával együtt — azért határozták el, mert a Vajdaságnak a két megszüntetett felső kereskedelmi iskolán kívül is még három ilyen intézménye marad, amelyek elegendőek a vajdasági kereskedelmi szakoktatás céljaira. Nem áll az sem, hogy Podgoricában az itt megszüntetett iskolát állítjuk fel, mert a szombori felső kereskedelmi iskola megszüntetésétől függetlenül határozták el a podgoricai felső kereskedelmi iskola felállítását, amit az ottani kereskedelmi viszonyok megkövetelnek, mert Podgorica egész környékén, amelyhez gazdaságilag a Szandzsák is tartozik, nincs a kereskedelmi szakoktatás céljait szolgáló intézmény. A minisztérium tudatában van annak, hogy a szombori felső kereskedelmi iskola feladata magaslatán áll és hogy elég jó előadók állanak rendelkezésére a kereskedelmi szakterületek előadására. Meghallgattam egy Lloyd, a tőzsde és más kereskedelmi és ipari érdekképviselőket, a városi tanács és az iskola igazgatóságának előterjesztéseit. Nagyon kedvező benyomást nyertem az iskola szükségességére vonatkozóan. Szombor és környéke fejlett kereskedelmének szüksége van kereskedelmi iskolára és én kedvező véleményt fogok adni a miniszter urnak.

A szombori felső kereskedelmi iskola első osztályát különben csütörtökön megnyitották. Az iskola első osztályának minden költségét egy a személyi, mint a dologi kiadásokat a város viseli, mindaddig, míg a kereskedelemügyi miniszter az iskola megszüntetését elrendelő határozatát meg nem változtatja.

Felfüggesztették

a pancsevői rendőrfőkapitányt

Fegyelmeértés és hivatali mulasztás miatt indították fegyelmet ellene

Pancsevőről jelentik: Dr. Jovanovics Vlada pancsevői polgármester szombaton felfüggesztette állásától Popov Dusan rendőrfőkapitányt, aki ellen ezzel egyidejűleg megindult a fegyelmi vizsgálat is. Dr. Jovanovics polgármester, a felfüggesztést elrendelő végzésben megállapítja, hogy Popov rendőrfőkapitány vétett a városi szabályrendelet 74. és 78. pontja ellen.

Popov, amikor visszatért szabadságáról, nem személyesen, hanem levélelileg jelentkezett szolgálattételre a polgármesternél, azután a kiszélesített tanács legutóbbi közgyűlésén azzal tüntetett a polgármester ellen, hogy nem ült a városi tanács tagjai közé. A végzés szerint mulasztást követett el Popov főkapitány azáltal, hogy egy ujonnan felvett közrendőrt, harminc napon túl szolgálattételben tartott, anélkül, hogy felesketéséről gondoskodott volna.

A polgármester, a főkapitányi hivatal vezetésével Dimitrijevic Tihomir városi főjegyzőt bízta meg.

Éhség fenyeget Pomerániában

A vihar óriási károkat okozott a termésben

Berlinből jelentik: Az utóbbi hetekben Pomerániában hatalmas viharok voltak, amelyek óriási terméskárokat okoztak. A lakosságot a legnagyobb nyomor fenyegeti.

A birodalmi hadügyminiszter úgy határozott, hogy a súlyos helyzetre való tekintettel a szeptember közepére tervezett pomerániai hadgyakorlatokat elhalasztja és a pomerániai katonaságot szétosztja a falvakban a betakarítási és földművelési munkálatokra.

Felmetszték a hasát

egy becskerekai szobafestőnek

Becskerekről jelentik, hogy véres verekedés játszódtott le csütörtökön éjjel a becskerekai Gyukics-féle kávéházban. Csala-Tóth János három muzslai földműveléssel csütörtökön este a Gyukics-féle kávéházba ment borozgatni. Néhány óra múlva a társaság már ittas állapotban volt. A szomszédos asztalnál Korojev Iván orosz malommunkás és Hackl József becskerekai szobafestő ültek. Csala-Tóth János valamivel megsértette a szomszédos asztalnál ülő Korojevet, mire mindketten felugrottak az asztaltól. Csala-Tóth János bicskát rántott és hátbaszurta Korojevet. Hackl József a verekedés láttára megijedt és ki akart szökni a korcsmából, Csala megpillantotta a menekülő embert és azt hitte, hogy az Korojev. Hirtelen az ajtóhoz ugrott és késével felmetszte a hasát. Hackl nyomban összeesett. Korojev Iván, akit Csala szintén súlyosan megsebesített, karjára vette Hackl Józsefet és egy kocsin a kórházba szállította. Korojev ezután visszatért a kávéházba, ahol egyedül találta Csala-Tóth János asztalánál ülő és aludt. Korojev a szurkáló embert, aki annyira részeg volt, hogy nem tudott magáról, szintén hazavitte. A kórház igazgatósága jelentést tett a rendőrségnek, amely pénteken reggel Tóthot tartóztatta. Kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy nagyon részeg volt és nem tud visszaemlékezni a történetekre. Hackl Józsefet még az éjszaka folyamán megoperálták. Állapota nagyon súlyos.

„PHILIPS“

Állanyáramba kapcsolt

ANOD készüléke

a le tökéletesebb

Waller Béla okl. gépészmérnök

5 botlica, Petrogradska ulica 8.

A Kék Madár az oceán fölötti sűrű köd miatt péntek délelőtt nyolc órákor visszatért Párisba

A pilóták szerint az oceánon a rossz idő miatt lehetetlen átjutni — Egy kanadai repülő uton van Európa felé — Szovje pióta, aki Moszkvából Tokióba repült

Még mindig semmi hír a San-Rafaelről

Párisból jelentik: A Kék Madár Givon és Corbu pilótákkal

péntek reggel hat óra huszonöt perckor felszállt és elindult az oceán-utra.

A start nehezen ment és már-már úgy látszott, hogy a gép nem szállhat föl. Az első motor majdnem felrobbant és Corbu csak úgy hártotta el a veszélyt, hogy a gázt gyorsan leállította. Néhány hiábavaló kísérlet után azonban a Kék Madár a levegőbe emelkedett és

nyíltélesben elindult délnyugat felé. Majd rövid idő múlva visszatért és egy kört irván le a lebourgeti repülőtér fölé. eltűnt a nézők szeme elől.

Bár a startot a legnagyobb titokban készítették elő, néhány száz ember gyűlt össze a repülőtérre, akik Givon és Corbu startját végignézték.

A francia pilótáknak, akár csak német kollégáiknak, nem kedvezett azonban a szerencse és

a Kék Madár az oceán fölötti sűrű köd és a nagy ellenszél miatt kénytelen volt visszafordulni és feladni az oceáni utat.

A gép reggel nyolc óra tizenkét perckor tért vissza a lebourgeti repülőtér fölé, de a nagy megterhelés miatt nem tudott kikötni. A pilóták úgy segítettek magukon, hogy a benzintankok csapjait kinyitották és megvárták, míg a benzín kifolyik.

A Kék Madár pontosan kilenc óra negyvenöt perckor ért földet.

A pilóták leverten szálltak ki a gépből és elmondották, hogy

az oceánon olyan nagy a köd, hogy lehetetlen lett volna átjutni rajta.

A gép a nagy megterhelés miatt csak 500 méter magasságig tudott emelkedni és semmi remény nem volt arra, hogy a köd fölé jut hasson.

Párisból jelentik: Mialatt a lebourgeti repülőtérre a Kék Madár utolsó start-próbáit végezték, híre terjedt annak, hogy Costy és Tarascon pilóták nem engedik elvitatni a dícsőséget és ők is startolni fognak. Tarascon Tangó nevű gépen, Costy pedig a »Nungesser és Colly« nevű gépen készül átrepülni az oceánt.

A pilótáknak az a terveik, hogy együtt repüljenek és szükség esetén kölcsönösen segítenek egymáson.

A Tangó és a Nungesser és Colly szombathoz reggel indulnak, miután a meteorológiai intézetek jelentései igen kedvezőek.

Moszkvától — Tokióig

Tokióból jelentik: Szotakov szovjet-pilóta, aki huszöt évesen 24-ikén indult el Moszkvából megérkezett a Tokió melletti Tabikahára. A pilóta több mint tízezer kilométert tett meg.

Semmi hír a San-Rafaelről

Londonból jelentik: A lapok értesülése szerint a kanadai légügyi miniszteriumhoz az a magánjelentés érkezett,

a San Rafael kétszáz kilométerre a San Raafel kétszáz kilométerre Ottavától kénytelen volt leszállni.

A hír még megerősítésre szorult.

Angliában és Kanadában aggodnak Hamilton kapitány és társainak sorsa miatt. A San Rafael szerda délelőtt indult, a magával vitt benzín 40 órára volt elegendő. Csütörtök este 9 órákor már minden benzine elfogyott.

Ottavában igen pesszimistikus a hangulat és azt hiszik, hogy a San Rafael utasai elpusztultak.

Az időjárás Ujfoundland környékén és általában az egész kanadai partvidéken igen kedvezőtlen: hatalmas eső és sűrű köd van már napok óta.

A londoni reggeli lapok érdekes rész-

leteket közölnek San Rafael utasainak életéről. Minchin ezredes, a San Rafael egyik vezetője az Airay-társaság alkalmazottja és régi pilóta. Hamilton kapitányt az angol aviatikusok körében »repülő cigány« néven ismerik. Löwenstein Wertheim hercegnő, a San Rafael harmadik utasa, szintén régi pilóta, aki öt évvel ezelőtt Hamilton ka-

pitány gépén részt vett az angol királyversenyeken. Családi neve Naville. 1895-ben vette el feleségül Löwenstein Wertheim német herceg, akitől rövid idő múlva azonban elvált és a világháború alatt újból felvette az angol állampolgárságot.

A hercegnő az oceáni utra egy vilgösszürke bőrkosztyumban ment és

magával vitt két kalaszkotulyát s két kis kézitáskát, az egyikben élelmiszerek voltak.

Egy kanadai repülő utban van Anglia felé

Ottavából jelentik: A lapok azt írják, hogy Cornwall fölött láttak egy repülőt, amelyről megállapították, hogy Royal Windsor, amely a kanadai Windsorból indult utnak, hogy az Oceánon át az angliai Windsorbba jusson. A gépet Ontaró fölött 250 mérföld távolságra Windsortól szintén látták, amint kedvező időben keleti irányban repült el a tó felett.

A Royal Windsor, mint később Ottavába jelentették, megsérült és Ujfundlandnál leszállt. A pilóta reméli, hogy a megsérült szárnyakat az éjszaka folyamán rendbehozhatja és szombaton reggel folytathatja útját Anglia felé.

Általános vasutas-sztrájk tört ki Ausztráliában

A sztrájkban több mint százötvenezer ember vesz részt

Londonból jelentik: A lapok Sydney-i jelentése szerint

Ausztráliában általános vasutas-sztrájk tört ki, amelyben több, mint százötvenezer ember vesz részt.

A munkabeszüntetésre az adott

okot, hogy az egyik állomás berakomunkásai nem akartak vagonokba rakni olyan áruszállítmányt, mely annak a Sydney-i gyártelepnek volt címezve, amely hérharcból kifolyólag kizárta munkásait.

A vasúttársaság a munka meg-

tagadására azzal válaszolt, hogy kizárta a berakásnál foglalkoztatott közel tízezer munkást.

A vasutasok szakszervezete szolidaritást vállalt a kizárt munkásokkal és a munkát az egész országban beszüntette.

A Népszövetség pénteken megtartotta első nyilvános ülését

Elfogadták a nemzetközi sajtókonferencia határozatát — Lengyelország javaslatot terjeszt elő a kölcsönös biztonsági paktum megkötéséről

Valkó és Titulescu tanácskozása Chamberlainnel

Genéből jelentik: A Népszövetség pénteken délelőtt tízezer órákor tartotta meg első nyilvános ülését. Villegas elnök rövid megnyitó beszédében megemlékezett Ferdinánd román király haláláról és ismertette a volt uralkodó érdemeit.

A román delegáció állva hallgatta végig az elnöki beszédet, a többi delegátus azonban ülve maradt.

Titulescu román külügyminiszter köszönetét fejezte ki az elnöknek a kegyeletes megemlékezésért, majd az ülés rátért a tárgysorozat első pontjára: a nemzetközi sajtókonferencia jelentésének tárgyalására. Burnham a sajtókonferencia volt elnöke, beszédében hangsúlyozta, hogy a sajtókonferencia által elfogadott javaslatok rendkívül nagy fontossággal bírnak.

Stresemann külügyminiszter rövid beszédében szintén a javaslat elfogadását ajánlotta.

Paul Boncourt arra hívta fel a figyelmet, hogy a Népszövetségnek törekedni kell a nemzetközi sajtót támogatni abban, hogy függetlenítse magát a pénz és az ipar befolyásától, mert

a nagyfokúban megvan a hajlam arra, hogy a nemzetközi sajtószolgáltatást a saját szolgálatába állítsa.

Stresemann, mint előadó ismertette a gazdasági bizottság javaslatát és

a német külügyminiszter ezáltal először beszélt Genfben francia nyelven.

A javaslatot vita nélkül elfogadták. Az ülés fél kettőkor ért véget. A következő nyilvános ülés szombaton délelőtt fél 11-kor lesz.

Nagy feltűnést keltett, hogy Vandervelde belga külügyminiszter váratlanul elutazott.

Vanderveldenek sürgős minisztertanácsot kell Brüsszelben résztvennie. Ezen a minisztertanácsot Németországnak és Belgiumnak arról a megegyezéséről lesz szó, hogy nemzetközi választott bíróság állapítsa meg, hogy a német katonák valóban kegyetlenkedtek-e a háború alatt Belgiumban. Ez a megegyezés

Franciaország számára meglehetősen kellemetlen és a franciák rá akarják bírni Vanderveldét, hogy vonja vissza a megegyezést.

Valkó magyar külügyminiszter tárgyalásai Chamberlainnal és Stresemannal

Genfből jelentik: Valkó Lajos magyar külügyminiszter, csütörtök este felkereste Chamberlaint, aki később Titulescu román külügyminisztert fogadta.

Az angol külügyminiszter mindkét államférfival a magyar-román agrárpöréről folytatott megbeszéléseket.

Valkó Stresemann német külügyminisztert is felkereste, akit arra kért, hogy a magyar-román agrárkérdésben a német delegáció támogassa a magyar álláspontot.

A Times a magyar-román agrárpöréről

Londonból jelentik: A Times pénteki vezércikkében a magyar-román bírtokpörrel kapcsolatban azt fejtegeti, hogy a Népszövetség jóhírneve érdekében vigyázzon a népszövetségi tanács arra, hogy ne hamarkodja el a döntést a nemzeti kisebbségek ügyében, inkább,

az államok kössenek biztonsági paktumot egymással arra nézve, hogy fegyveresen nem fogják megtámadni egymást.

A lap szerint óvatosságra azért van szükség, mert egy meggondolatlan döntés megzavarhatná Magyarország és Románia viszonyát. Magyarország — írja a Times — azt hangoztatja, hogy román részről igazságtalanság történt, Románia azonban hivatkozik arra, hogy a román agrárreform egyformán igénybe vette egy román, mint a magyar földbirtokosokat.

Lengyelország biztonsági szerződést akar kötni minden európai állammal

Genfből jelentik: A Petit Parisien Genfben küldött tudósítója illetékes helyen arról értesül, hogy Lengyelország

a népszövetségi ülészakon részletesen kidolgozott tervet fog előterjeszteni, hogy

ha szükségesnek mutatkozik, a határozatot halassa el a Népszövetség legközelebbi ülésére.

A lap szerint Lengyelország kész minden európai állammal biztonsági szerződést kötni.

Stresemann autója elgázolt egy genfi munkást

Genfből jelentik: Tragikus baleset történt csütörtökön este Genf közelében.

Stresemann csütörtök estére Genf közelében levő Bellehue-ben vacsorát adott bizalmas barátainak és néhány előkelő delegátus tiszteletére. A meghívottak között volt Loucheur, akiért Stresemann beküldte autóját a városba. Az autó visszafelé jövet Genf közelében egyik fordulónál elütött egy genfi munkás-kerékpárost, aki súlyos sérüléseket szenvedett.

A szerencsétlenség miatt Stresemann bankettjén a hangulat igen nyomott volt.

Praga-Piccolo Személyautó

— 4 üléses —

utólérhetetlen rugózású kis turakocsi nagyszerű motorral, meglepően csekély üzemköltséggel. Ára 5 ballonkerékkel, teljes Bosch-felszereléssel

Din. 65.000

Garantáltan szolid és tartós kidolgozás

Tegyen próbautat!

„RECORD“ IPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.

NOVISAD

Temerinska 6

Szomborba kell utazni a megyei nyugdíjért

A nyugdíjasok kálváriája

A községi és vármegyei nyugdíjasok körében nagy elégedetlenséget keltett az a hír, hogy a kerületi és járási pénzügyigazgatóságok szeptember elsejével beszüntették a községi és vármegyei nyugdíjasok nyugdíjleltételeinek kifizetését. Erre vonatkozólag augusztus hónapban a bácskai tartományi pénzügyigazgatósághoz rendelet érkezett a szuboticei pénzügyigazgatóságtól, amely rendelet szerint a bácskai tartomány nyugdíjasai ezután csak Szomborban vehetik fel nyugdíjukat. Ennek alapján a szuboticei kerületi, a szentai és topolai járási pénzügyigazgatóságok szeptember elején beszüntették az ilyen kifizetéseket és utasították a jelentkezőket, hogy forduljanak a szombori pénzügyigazgatósághoz, amely a vármegye, illetve a bácskai tartomány nyugdíjalapját kezeli. A nyugdíjasok körében ezért nagy nyugtalanság keletkezett, mert senki sincs olyan anyagi helyzetben, hogy Szomborba utazhasson és ott személyesen érdeklődjön a hátsóságnál.

A *Bácsme gyei Napló* munkatársa érdeklődött ebben az ügyben Svábics Szevetisláv szuboticei kerületi pénzügyigazgatónál, aki megerősítette értesülésünket, de arra nézve, hogy milyen úton fogja a szombori pénzügyigazgatóság az összes bácskai vármegyei nyugdíjasok leltételeit kifizetni, a pénzügyigazgató nem tudott pontos felvilágosítást adni. Az érdekelt nyugdíjasok elmondották a *Bácsme gyei Napló* munkatársának, hogy rendkívül csekély összegű nyugdíjuk van és ezért leltételeiket két-három havonként szokták felvenni. Meglepődve szereztek tudomást arról, hogy a szuboticei pénzügyigazgatóság a jövőben nem fogja kifizetni nyugdíjukat, hanem Szomborba kell menni érte, ami a nyugdíjasok számára igen nagy vonatkoztatást jelent és annak is kiteszik magukat, hogy hiába utaznak, mert igen sok vármegyei nyugdíjas leltételeit már több mint három hónapja nem utalták ki. Természetes, hogy így a nyugdíjasok közül sokan a legnagyobb nyomorban élnek. Így például egy nyugdíjazott községi tisztviselő, aki február hónapban Titeltől Szubotícára költözött

és Szubotícára kérte nyugdíjának átutalását, hét hónap óta nem kapott semmit. Hír szerint a jövőben a vármegyei nyugdíjasok leltételeit a postatakarék-pénztár utján fogják kifizetni és beve-

zetik a régebben is érvényben volt és sokkal praktikusabb csekk-rendszert. Ezt az értesülést hivatalos helyen még nem erősítették meg és így fentartással kell fogadni.

Lemondott a guduricai plébános

A dűb iníti eghházi háboru epilógusa

Vrsacról jelentik: A guduricai katolikus egyházközség tagjai és Weber Péter plébános között már régóta elkecseregelt harc folyik. A község lakossága több alkalommal kérte Weber áthelyezését, akciójuk azonban nem járt eredménnyel és amikor a plébános közbenjárására az egyházközség autonómiáját felfüggesztették, a guduricaiak tömegesen kiléptek a katolikus egyházból. Legutóbb Guduricán, ahol eddig csakis katolikus németek laktak, megtartották

az első lutheránus istentiszteletet a volt katolikusok.

A guduricai egyházi háborúban most érdekes fordulat állott be. Weber Péter belátva, hogy mindaddig, amíg ő Guduricán van, az ellentéteket áthidalni lehetetlen, beadta lemondását. A püspöki adminisztratura elfogadta lemondását és kinevezte utódját is Albert Mátyás kiskindai káplán személyében. A plébánosváltásnak híre a guduricai katolikusok körében nagy megnyugvást keltett.

Négy százmilliót akarnak kivetni Szubotícán az 1922-24. évekre

Az előadói javaslat három év jövedelmi adójáról

A pénzügyminisztérium, mint jelentették, nemrég kinevezte a szuboticei jövedelmi adóvizsgáló-bizottság tagjait, akik már letehték az esküt. Az adóvizsgáló-bizottságba a pénzügyminiszter a következőket nevezte ki.

I. és VIII. kör: Elnök: Lenvai Nesztor alelnök dr. Vojnic Dezső. Bizottsági tagok: Manojlovics Cvetko, Vujkovic Péter, Nimesovic Balázs és Birkás István. Pótagok: Ognjanov Péter, Dentsch Izidor, Bori Béla, Szegedincev Péter Jovic Sándor.

II. és III. kör: Elnök: Sztójkovic Dusan alekszaurovói elemi iskolai igazgató. Alelnök Ivandekics Gyóka. Bizottsági tagok: Aradszki Sztovó, Vojnic Zélics Pál, Grasic Lajos, Basic Palkovic Simon, Sarcevic Mityo. Pótagok: Radasin Szvetozár, Páncsics Miska, Somogyi József, Lulics Máté Vidákovics Gábor.

IV-V. kör: Elnök: Tumbász Albé alelnök Budincevic Simon. Bizottsági tagok: Vujics Radomir, Horvátszki Máté, Fiszter Gusztáv, Brancsics Milos Pelyákovics Rókus. Pótagok: Mikics

Sándor tanár, Drenkovic Lázár, Gradić Dane, Szekenderovic Mityó.

VI. és VII. kör: Elnök: dr. Klein Adol alelnök: Bogdanovic Nikola. Bizottsági tagok: Horvátszki Péter, Malusev Milán, Kosztics Mihály, Aradszki Ignác, Zélics Márk. Pótagok: Pivarev Radovan, Rájics József, Andrassy György, Budincevic Simon és Terzin György.

A bizottsági elnökök már egyezbent konferenciára ültek össze, amelyen Trivanovic Gaja előadó, számviteli gyakorlat elnököt, akit a pénzügyminisztérium adóosztálya az 1922-1924. évi jövedelmi adó kivételével bizott meg. A konferencia célja az volt, hogy a földjévedelme után holdankint és a vendéglők jövedelme után osztályonként pauszálét állapítsanak meg, a kinestári előadónak ez a törekvése azonban meghiúsult.

A *Bácsme gyei Napló* munkatársa arról értesült, hogy Trivanovic Gaja, aki nyolc hónap óta működik Szubotícán és ez idő alatt a jövedelmi adófizetőkre vonatkozó ugynevezett kinestári adójavaslatokat készítette elő, ezzel a munkával teljesen elkészült. Az előadó adójavas-

latának végösszege egy milliárd kétszáz millió korona, illetve négyszáz millió dinára az 1922., 1923. és 1924. évekre. Az adóvizsgáló-bizottság tagjai is tudomást szereztek erről és többen azt a kijelentést tették, hogy ilyen körülmények között nem hajlandók együtt működni az előadóval. Szuboticei gazdasági körökben most mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy más előadó kiküldetését kérje a pénzügyminisztériumtól. A választások miatt ez bizonyos késedelmet fog szenvedni és így csak a választások lezajlása után fog a pénzügyminisztérium ezzel foglalkozni.

A megtámadott bíróság

Pavlovics István szuboticei törvényszéki elnök régalmasáért bepere te dr. Pleszkovic Lukács volt képviselőt

A *Bácsme gyei Napló* annakidején ismertette azt a parlamenti beszédet, amelyet dr. Pleszkovic Lukács akkori nemzetgyűlési képviselő 1927 március 12-ikén mondott. Ebben a beszédben dr. Pleszkovic Lukács különösen a szuboticei törvényszék elnökét, Pavlovics Istvánt támadta. Most Pleszkovic Lukács dr. ezt a beszédét magyarra fordítva kinyomatta és az »Önkormányzat« című szuboticei hetilapban annak a cikkének függelékéül publikálta, amelyben beszámoló képviselői működéséről s egyúttal programot ad, mint képviselőjelölt. Beszámolójában és programjában hivatkozik dr. Pleszkovic különösen a március 12-iki parlamenti beszédére, úgyhogy ez a beszéd a cikknek szerkesztésévé válik.

Pavlovics István törvényszéki elnök eddig nem tehetett lépéseket dr. Pleszkovic Lukács ellen, akit védett a képviselői immunitás. Most azonban, mint bírói körökből értesülünk, Pavlovics István törvényszéki elnök, jogi képviselője útján, bünydi teljelentést tett dr. Pleszkovic Lukács ellen sajtó útján elkövetett rágalmasáért, amit az emített parlamenti beszédnek az »Önkormányzat« című lapban való közzétételével követett el. A törvényszék elnöke alkalmat kíván nyújtani dr. Pleszkovic Lukácsnak, hogy a nyilvánosság előtt és pártatlan bírói fórum előtt bizonyítsa a rágalmaszó állítások valóságát, amelynyiben azok a törvényszéki elnökre vonatkoznak.

Mihály az apjára ütö i

István Pleszkovic József

Öreg Csicsz András voltaképpen még nem is volt olyan öreg. A nyaka, dereka, mint a vas. A tartása is. Amolyan jó negyvenesnek mutatkozott messziről. Azenban hát az esztendőek hosszú so a mégis csak rányomta a maga szigorú bélyegét: a fejére hemvat szórt, az állzatára meg mély barázdákat szántott.

Az őszön az asszonya itt hagyta. No, nem így. Halálos nyavalyába esett. Vannak olyan nyavalyák. Az ember nem is gondolná! Eltemették. Na, olyan asszony is kevés sikeredik a föld hátrán! Kér a magjáért. De hát ki száll szembe a Teremtővel?

Történt egyszer, hogy ilyen keserű pillanatban a Mihály fia, ki már túl volt a katonasoron, ott volt mellette s ekkor hozzá fordult:

— Hátod-e hél! Ez így tovább nem maradhat. Te is árváskodsz, én is együgyűn-önképpen!

Mihály amolyan könnyedén vetette vissza:

— Tegyen kend rula!

— Én?

— Hát!

— Vén fejjel?

— Olyan keményfajú kend, hogy nines az a félidei!

Az öreg fölegyenesedett az asztal mellől s inkább úgy a maga igazsága kiakasztására, mint meggyőződésből azt mondta a gyereknek:

— Emberi törvény szerint rajtad a sor!

Mihály, ki az apjával nem akart, de nem is mert ellenkezni most már nem kádeciázott, hanem csak úgy a vállát rángatta. Nem mert ugyanis kirukkolni a farbával, hogy hát ni! — ha kend beleegyezkedne, akkor akár még ma megtarthatjuk a lakodalmat a — Bárány Zsófiával! Csakhogy erre a szóra az öreg két szeme kidülledne a helyéből s mint a rétifarkas üvöntené:

— Kódis-pereputty! Agrólszakadt! Az volt ugyanis az öreg álma, hogy a gyerek »ragasszon« a nőülésével. A mai világban másként ugyse tud a szegény ember. Azenban hát Mihály nem vélte célszerűnek az időpontot s ezért csak köntörfalazott. Megnyujogatta a nyakát s azt mondta, de csak úgy váll mögől:

— Hászen nem mondom ha úgy történetesen nekemvalóra találunk...

Az öreg odavetette:

— Keresni kell!

Rábökött a homlokára:

— Csordás Lili...

Mihálynak félre csusszant a szája, de az öreg azért rőtött a körülményekre:

— Az apjának háza, három hold szántója...

Hogy a gyereknek csak savanykás maradt az ábrázata, az öreg egy másik hirt pendített meg:

— Az Ökrös Rozsi... Annak is lesz mit aprítani a tejbe!

— Nem győzném én azt patikával!

Hirtelen egy nagy kérdőjel ágaskodott fel az öreg belsejében. Tán ez a gyerek azért köti magát, hogy van valakije...?

Összehuzta a szemöldökeit:

— Talán tán te olyat akarsz, akinek még rajtaválója sincs!?

— Hát — nyelt egyet Mihály — az én két karommal azt is ki tudnám sikeríteni!

Az öreg fölemelte az öklét s úgy keménykedte Mihály felé:

— Amíg én élek, tudd meg, hogy ide nem teszi be a lábát egy »semmi!«

Azzal kifordult a pitvarajtón levegőzni. Ilyen esetben ugyanis legcélszerűsabb dolog, ha az ember egy kissé megjárja a fejét a levegőn.

A levegőzés alatt aztán föltette magában az öreg, hogy amint arra alkalom adódik, utána les a gyereknek. Csalóközi szerencséje volt. Még aznap este meglepte őket a Bárányék palánkjánál.

— Hát ti itt egyezkedtek? — Ezzel a szóval rontott rájuk.

A leány megrebbent, de a Mihálynak is elakadt a száva.

Az öreg végigmért a fiát. Aztán a leányt kezdte vasvillázni a szemével. De már azidőre a Zsófi szembe merészkedett vele.

— Oszt, ha egyezkednénk?

Az öreget megráncsápt a szó éle De csodálatszerűen nem is annyira sajnósan, mint inkább simogatósan. A leány hangjában volt valami, ami kissé megolajozta a máskülönbben kihívó, dacos szavakat. Volt abban a rártartáság mellett egy kis könyörgés is. Az, hogy ne álljon kend a mi utunkba. De mintha meglelt volna hentergetve egy kis igéretbe is Abba, hogy kend se fogja megbánni.

— Hát ha így van... Hogyha már így van — ejtegette a fejét — akkor talán bévül is kerülőzhetnénk?

Zsófi odaugrott az uccaajtóhoz s kinyitotta...

*

Mihály sehahem bánta meg, hogy átlépte a Bárány Zsófiék küszöbét. Az apja azonban már ezt nem mondhatta el magáról.

Az meg úgy történt, hogy az öreg valóságban belegabalyodott a menyébe. Történetek már olyan esetek! Eleinte csak úgy szemmel kísérgette a Zsófit. Minden mozdulatát. Napok, hetek multával már nemcsak a szemével kísérte hanem ott sürgött-forgott állandóan körülötte. A kezére járt. Fát hasogatott, kolompért tisztogatott, vizet emelt a kútról. Még a rántást is megkavargatta. Közbe-közbe aztán úgy tréfaképpen rávereggette a Zsófi csupasz karjaira, az oreájára. Egyszer aztán felnyitott a Zsófi szemé s hessegetni kezdte magamellől az öreget. De az öreg nem fájtott Mit csináljon? Szóljon a Mihálynak? Nem akart. Attól kezdve vigyázott magára.

Egy délután a Zsófi kifordult a szőlőbe cseresznyét szedni. Ugy állapodtak meg a Mihályval, hogy másnap este ő is odafordult az erdőből, ahol egy kis irtása akadt, aztán együtt következnek haza. Az öreg otthon maradt, de csak

rövid időre, mert ő is hamarosan ráchezett egy kis cseresznyére. Szűrt kerített a nyakába s a kertek alatt kiavakodott a faluból.

Mihály az erdőn szorgoskodott. Ugy nitotta, hogy ha egy éjszaka kint ha... akkor két órával többet dolgozhat. Ugy, de a Zsófi meg a szőlőben, a kis gunyhó nádfődele alatt egycsegyedül... Hát nem lesz egycsegyedül. Meglepi. Inkább visszaindul meg hajnal előtt...

Hát amint a kis gunyhó felé lopakodik — na most rájleszt a Zsófiára — látja ám hogy az ablakon át egy szürös ember értekezik vele. Vajon ki lehet?

Egy erős sziffakarót kihuzott egy gyenge esemere mellől s megmarkolta — Hát így vagyunk?

Mihály két ugrással ott termett és aztán a sziffakaróval leesett...

A szürősemer összeesett.

Mihály bezörgeterit.

— Zsófi!

Zsófi nyitotta az ajtót és kiüvöltödt. Amint meglátta az ényult embert és Mihály kezében a nagy karót, fölsikoltott:

— Csak nem ütötte kend agyon?

Letérdelt az ember mellé. Fülelt.

— Él — kiáltotta örömmel.

Mihály hátralépett és a karót újból fölemelte:

— Hát te még örülsz, hogy éi?

— Kend is örülhet...

Azzal a Zsófi fölugrott és beszaladt a gunyhóba...

— Vízet hozok! — kiáltotta vissza.

— Még vize is? Ugyan ki lehet ez a...

A karóval félrepszálta a kalapot. Hát az apja...

— Hé! Zsófi! — kiáltott be az ajtón. — Siess már azzal a vízzel!

Mikor az öreg fölocsudott, Mihály odaült elébe:

— Nézzé kend ezt a karót, akárha vasból volna! Hát én azt nem szeretném még egyszer kitorobálni!

Az öreg megtapogatta a fejét és azt mondta:

— Magam sel

Lukics bácskai főispán rendelete adott ki a választások tisztaságának biztosítására

A főispán rendelete szigorúan megtiltja a legitimációs rendszer életbeléptetését — Trifkovics Márkó vasárnap Baranyában tart gyűléseket — Az állami bizottság több új választási elnököt nevezett ki a Vajdaságban

„Inkább dolgozni kell, mint politizálni“ — mondotta Sztankovics miniszter a Délbánátban

Vasárnap jelentik: Sztankovics Szeptember földművelésügyi miniszter a vrsaci megyei gyűlésen ut a délbanáti választások előtt néhány községet lát gatta meg. A felmondott meleg fogadtatásban és nagy ünneplésben részesítették Velikó-Sztankovics mintegy hétszázötven főnyi közönség előtt mondotta el programbeszédét majd a markóváci, guduricai, mihajlovicai és vatinaai küldötségeket fogadta. A küldötségek azzal a kéréssel járultak a miniszter elé, hogy intervenciót a Vrsac-Gudurica közötti országúton renoválása érdekében, mert az a ma olyan állapotban van, hogy a szőlőtermelők szüret után képtelenek lesznek termésüket beszállítani. Sztankovics miniszter telefonon azonnal interveniált Szabaderevóban és utasítást adott ki, hogy az útvonal építését, amelyre már a szükséges hitel is megszavazták, azonnal kezdjék meg.

Velikóváron tartott beszédében a kormány gazdasági programjáról, az agrárreformról és a dobrovoljac-kérdés rendezéséről beszélt. Itt is több küldötséget járult a miniszter elé, amelyek arra kérték, hogy tegyék lehetővé a magán-ármentesítő társulatok felállítását és mielőbb létesítsen a kormány ebben a kérdésben összeköttetést Romániával, mert a délbanáti árverek rendszerint onnan csannak át Jugoszláviába. Kérték azonkívül az eddig ki nem osztott és parlagon heverő földeknek a mielőbbi felosztását.

Mariolanán a német földműves egyesület helyiségében nagyszámú szavazópolgár gyűlt össze és a többszáz főnyi főnök lelkesen ünnepelte Sztankovics minisztert, aki német nyelven nagyszámú beszédet mondott.

Szivesebben beszéltek gazdasági kérdésekről — mondotta a miniszter — mint a politikáról. Ma az a helyzet, hogy inkább dolgozni kell, mint politizálni, mert eddig az volt a baj, hogy sokat politizáltunk és keveset dolgoztunk.

A miniszter ezután ismertette a kormány gazdasági terveit, majd a mariolanai kérdésre közölte a gyűlés résztvevőivel, hogy a mariolanai ármentesítés céljaira kért egymillió dináros kölcsönt felvették a minisztertanács által megszavazott hatszázmillió tervzetbe. Ezt

Sztankovics miniszter a vrsaci németek között

A vrsaci német radikális párt a Német Kaszinó helyiségében gyűlést tartott, amelyen megjelent Sztankovics miniszter is, aki a nagyszámú német választó előtt nagy érdeklődés mellett tartotta meg német nyelven beszédét. A gyűlést Janszki János nyitotta meg, majd Sztankovics Szeptember miniszter emelkedett szólásra és másfélórás nagy beszédében ismertette a kormány gazdasági programját. Az elváltban a vajdasági adóterhekkel beszélt kiemelve azt, hogy az ő intervencióra és kezdeményezésére törtek el a vagyonadót, amivel leginkább a földműves nép volt terhelve.

1927. 25. évében a föld ára hirtelen megszokott — mondotta a miniszter — és minden földműves, akinek 20-30 hold földje volt a szükséges felszereléssel együtt, millió más lett. Ezen vagyonát nem pedig vagyonadót kellett fizetnie. A többi osztályoknál, a kereskedőknél, iparosoknál ez nem volt annyira érzékelhető, mert az ingó vagyon értékét könnyen el lehetett titkolni, a gazda azonban holdjainak számát nem rejtette el, mert arról a telekkönyv pontos felvilágosítást adott. Az én közbenjárásomra törölték a 30 százalékos jövedelmi pótdát és emelték fel a minimumot 2500 dinárról 6000 dinárra miáltal az 1-18 holdas gazdák mentesítve lettek a jövedelmi adótól.

A nagy szárazság következtében előállott helyzet válságos helyzetbe intatta országunk gazdaságát. Ebben az ügyben hosszabb tárgyalásokat folytattam a pénzügyminiszterrel, aki látva a súlyos helyzetet, intervencióra

egyértizeddel csökkentette a költséget.

Ezután a miniszter a földműves hitel-szövetkezetekről beszélt, amikor Scheich

a pénzt szeptember végén fogják folyóítani, mihelyt az állam rendezi az erre célra felveendő külföldi kölcsön ügyét.

Ezután a német párttal foglalkozott. — A német párt vezetőit azt hangoztatták — mondotta a miniszter — hogy a német képviselők a múltban a radikálisokat támogatták. Lehetséges, hogy ez megváltozott, azonban ennek az ellenkezője is igen sokszor fordult elő éppen akkor, amikor a legnagyobb szükség lett volna a támogatásukra. Amikor az adóegységesítésről volt szó, akkor a németek Jovanovics Joca földművespárti vezető állásponját tették megakadályozóvá aki nem fogadta el a törvényjavaslatot és így az adótörvények egységesítésének kísérlete a németek segítségével hiúsult meg.

Kifejtette ezután, hogy segíteni akar a német népen és csak ezt könnyítik meg, ha a kormány mellett szavaznak. Ha a német nép elhagyatottnak, mellőzöttnek és jogfosztottnak érzi magát, akkor a radikális párt segítségére számíthat. Előzőleg azonban be kell bizonyítani, hogy kormánytámogatott, államhű, lojális állampolgárok, mert különben Beogradban nagyon nehéz lesz valamit keresztül vinni a német nép érdekében.

A németek a magyar uralom alatt a múltban is mindig kormánypártiak voltak és akár a negyvenévesek, akár a hatvanévesek voltak uralmon, a kormányt támogatták. Természetesen ezért a kormány kedvezményében részesültek.

Mariolanáról a miniszter Haiducára utazott, ahol egy nyelven szerbül, magyarul, németül és szlovákul tartott beszédet és különösen az agrárkérdésekkel foglalkozott.

Nálunk az agrárreformot megfordítva csinálták — mondotta a miniszter — először odaadták a földet és csak azután hozták törvényt. Akik a földeket kapták, öt-hat évig törvényt nélkül műveltek meg. Sok hiba történt az agrárreform végrehajtása körül, ehhez azonban hozzájárulni ma már nem lehet, mert az újabb megrendítést várni maga után. A kormány az a szándéka, hogy véget vessen ezeknek az átmeneti állapotoknak.

József azt a kérdést intézte a miniszterhez, hogy miért kellett új szövetkezeteket alapítani, amikor a már meglévő szövetkezetek is elvégezhetnék volna a földműves nép hitelének ügyét?

A meglévő szövetkezetek — válaszolta a miniszter — a földműves hitel céljaira megszavazott összeg 15 százalékát vehetik igénybe. Igaz, hogy ez kevés és méltányos az lett volna, ha 50 százalékot becsatolták volna a rendelkezésünkre, mert a fennálló szövetkezetek megbízhatóságukat és létjogosultságukat és velük szemben az állam nagyobb bizalommal lehet, mint a most alakuló intézetekkel. Az új szövetkezetekre azonban mégis szükség volt, mert az eddigi regionális és nemzetiségi jellegűek voltak. Ezen a helyzeten változtatni kellett és olyan szövetkezetet kellett teremteni, ahol szerb, horvát, magyar, német egyformán megkaphatja hitelt és egyformán tag lehet. Másrészt pedig Délserbiában egyáltalán nem voltak eddig ilyen szövetkezetek és így most az egész országban egyforma alapon lesz megszervezve a földhitelszövetkezet.

A kormány utjavítási programjáról a következőket mondotta a miniszter:

Sokan teszik fel azt a kérdést, hogy miért olyan jók Szerbiában az utak és miért vannak annyira elhanyagolva a Vajdaságban? A szerbiai utak a háború alatt mind teljesen tönkrementek és így ott új utakat kellett építeni, másrészt pedig az építésiügyi minisztérium az ut-építésekre kiutalt összegeket felszítja kilométerekre és aszerint adja ki. Így tehát a Vajdaságban egy kilométer ut javítására ugyanannyit adnak, mint Dalmáciában, vagy Szerbiában. Már pedig köztudomású, hogy a Vajdaságban sokkal többre kerül az utak fenntartása, mint Szerbiában, ahol az anyag készen rendelkezésre áll, míg ide messziről kell

szállítani. Levekezni fogunk azonban ezen a helyzeten is minél hamarabb változtatni és mindent el fogok követni, hogy végre a vajdasági utakat is használható állapotba hozzuk.

Az összegyűlt nagyszámú közönség Sztankovics minisztert beszédének befejezte után hosszantartó lelkes ünnepségben részesítette.

A földművelésügyi miniszter Alibunáron

Sztankovics Szeptember földművelésügyi miniszter Vrsacról Alibunára utazott, ahol nagyszámú közönség jelenlétében tartotta meg programbeszédét, ismertette a kormány gazdasági programját és a jelenlegi politikai helyzetet. Az alibunári járásban befejezve körutját a miniszter visszautazt Beogradba.

Pribicevics Vrsacon

Pribicevics Szeptember, a független demokráta párt vezetője szeptember 8-án Vrsacra érkezik, ahol pártja népgyűlést tart. A gyűlésen felszólal dr. Boskovic Dusan, a délbanáti kerület független demokráta párt listavezetője és dr. Mijatovic Szeptember vrsaci jelölt is.

A román párt befejezte választási agitációját

A román párt legutóbb Markóvácon, Kustilon és Vojvodincin tartott gyűlést, amelyen Pistea Adon lelkész és Butorca Alekszandru ismertették a párt programját. Felhívták a román nép figyelmét arra, hogy minden románnak nemzeti kötelessége a nemzeti listára szavazni. A román párt ezzel a vrsaci járásban befejezte az agitációt és a választás előtt most már csak néhány naggyűlést rendeznek az egyes járásokban. A román párt vezetőinek véleménye szerint a választási kihívások kedvezőek és feltétlenül biztosra veszik a listavezető, dr. Butorca Száva tartománygyűlési képviselő megválasztását.

Radikális gyűlések a vrsaci járásban

A hivatalos radikális párt Ritisevön, Vlakóvácon és Potporányon szépen sikerült gyűlést tartott, amelyen dr. Jaga Velimir mondotta el szerb és román nyelven programbeszédét. Az összegyűlt nagyszámú közönség érdeklődéssel hallgatta meg dr. Jaga beszédét.

Vasárnapi gyűlések a szombori kerületben

A választások utolsó vasárnapját minden párt igyekszik mind eredményesebben felhasználni. Trifkovics Márkó

Új választási elnökök a Vajdaságban

Noviszadról jelentik: Az Állami Főbizottság a következő új választási elnököket nevezte ki, illetve cserélte fel a Vajdaság területén. A felsőbanáti kerületben a Bánát-erangylovói II. szavazóhelyen Sztolika Koszta titeli telekkönyvvezető helyébe Petrovics Nikola földművelésügyi miniszteri inspektort. A szandi szavazóhelyen Lozanic Veszelina panesevói ügyvédjelölt helyett Ilic Dusan beograd adóosztály. A jászati járásban: a nemacsacsnai első szavazóhelyen Perics Milán kikindai törvényszéki jegyző helyébe Koracs Petar szociálpolitikai minisztériumi hivatalnokot Beogradból. A pinesicevői II. szavazóhelyen Serovic Petra noviszadi bírósági hivatalnok helyébe Cerovic Veliko, az Országos Jelzőbank hivatalnokát Beogradból. A szandi járásban: Sztaribecsei IV. szavazóhelyen Hribernik József apatini járásbíró helyébe Szavics Zsivojin iskolaigazgatót Beogradból. A novibecsei járásban: Melenc II. szavazóhelyén dr. Jancics Milorad nyugalmazott noviszadi főállományvezető helyébe Babics Miloh mladenováci tanítót, Melence IV. szavazóhelyre dr. Dikics Iva helyébe dr. Glicics Ljubisa egyetemi magántanárt Beogradból. A kikindai járásban: Velikakikinda II. a Szubotics Sztrahine kulai járásbíró helyébe dr. Lazics Bogoszláv pénzügyminiszteri titkárt. A Beckerék II. szava-

a szombori kerület Pasios-párti listavezetője vasárnap Baranyában és hejón a kulai járásban fog agitálni. Trifkovics vasárnap reggel Beogradból Osztjeka utazik, ahol szombori párti helyi várják és innen Petrovics Milvoj volt főispánnal együtt autón Dárdára, délután pedig Belmonasztirra mennek, ahol Trifkovics választási fog Szubotics miniszter apatini beszédre, hejón Trifkovics házelnök a kulai járás nagyobb községeiben tart népgyűlést.

A Radics-párt vasárnap délelőtt fél-órakor Szomborban a Szlobodan-zállóda nagytermében tart gyűlést. A gyűlésen valószínűleg résztvesz Radics Pavle és dr. Konyevics, a kerület listavezetője. Ugyanazok vasárnap a Radics-párt Bácskibregon és Koluon is tart gyűlést, ahol dr. Ilikovics-Ivandics Mikko mond beszédet. Radics-párti gyűlés lesz Sztanisicson, Krusevics és Gakovon is, Cemelik Isvan és Tiszai János volt képviselő részvételével. Szontán, Priglevicszentivánon, Apatinban, Bogojevon dr. Konyevics és Preka volt képviselők, Bogojevon, Doroszlóvon és Szviljevón Kollar Mátvás és Trombitás Péter mondanak beszédeket a Radics-párt népgyűlésein.

A hivatalos radikális párt a szombori és apatini járásban vasárnap Apatin, Priglevicszentiván, Szviljevó, Sztapár Szonta, Doroszlóvó és Bogojevó községekben fog népgyűlést tartani, amelyeken dr. Radics Szima kerületi jelölt fog beszélni, míg dr. Lalosevics Joco a kulai és odzasci járás községeiben tart népgyűléseket.

A német párt vasárnap Apatin, Priglevicszentiván és Szontán, dr. Kraft és Teubel volt képviselők és dr. Majer Jeno helyettes jelölt részvételével fog népgyűlést tartani.

A demokráta és magyar pártok szombaton Pribicevicsön, Kulán, Szontán és Csonorján, vasárnap Odzasacin, Szerbcski-Mileticsen, Szelencsén, Pivnicán, Krnyaján, Telecskán és Sztaribecsen tartanak népgyűlést, amelyeken Novakovic Izidor listavezető, dr. Deak Leó, Prokopy Imre, dr. Palashty Ödön és dr. Hoffmann János járási jelöltek fognak beszélni.

A német párt agitációja

Noviszadról jelentik: A német párt hejón szeptember ötödikén Saikaski-Szvetivánon, szeptember 6-ikán reggel nyolc órakor Jareken, délután két órakor Temerinben, este hat órakor Zsahajon, szeptember 7-ikén reggel 8 órakor Sztaributon, délelőtt tízenegy órakor pedig Novifuton tart választói gyűléseket, amelyeken Teubel József járási jelölt és Wagner István kerületi elnök fognak beszédeket mondani.

Szavazóhelyek Noviszadon

A noviszadi városi tanács kijelölte a noviszadi szavazóhelyeket és ezzerim Noviszad I. szavazóhely a beltéri római katolikus elemi iskolában, II. a fin gimnáziumban, III. az Almási-uccai elemi iskolában, IV. a kajmakiesaláni elemi iskolában, V. a Kolár Ján-téri elemi iskolában, VI. a Temető-uccai elemi iskolában, VII. a futaki uccai zsidó iskolában, VIII. a Rökus-templom melletti iskolában, IX. a futaki úton levő kereskedelmi iskolában, X. a polgári lövöldében, XI. a klisszai elemi iskolában, XII. szavazóhely a esenei elemi iskolában lesz.

zohelyen Klimovszki Pavle helyébe Szavovics Timofejt Beogradból. A Panesevó-belackvái kerületben: Belackva III. Nikolszki Pavle becskeréki ügyvédjelölt helyébe Kovacsics Jovan tanítót Beogradból. A krusevici szavazóhelyen Miltics Cseda noviszadi törvényszéki jegyző helyébe Gyorgyevics Petar tanítót Beogradból. A kovini járásban: Banyaniste III. szavazóhelyen Ljudaljesics Bogdan szentai ügyvédjelölt helyébe Bagojevics Miodrag miniszteri hivatalnokot Beogradból. Deliblató szavazóhelyen Szlavics Jovan államtanácsai hivatalnok helyébe Jozsimovics Dusan hajózási hivatalnokot Beogradból. A kovacsicai járásban: Jarkovác II. dr. Weiner Zdenko panesevói járásbírói jegyző helyébe Kálmán István zemuni tanárt, Uzdin II. dr. Miladinovic Branko panesevói államügyvezető helyébe Sztankovics Milvoj panesevói járásbírói hivatalnokot. A panesevói járásban: Omoljica II. Gavrilovics Szlavko panesevói telekkönyvvezető helyébe Nikolics Sztanko hivatalnokot Vraniból. Vojlovica szavazóhelyen Sztankovics Jevrem panesevói törvényszéki jegyző helyébe Jovanovics Mita panesevói telekkönyvvezető. Az alibunári járásban Szelen: Jovanovics Mita telekkönyvvezető helyébe Sztankovics Jevrem panesevói törvényszéki jegyzőt. A szubotici kerületben Szontán dr. Ludaics Milos

szentai ügyvéd helyébe Todorovics Konstantin noviszadi ügyvédet. Szubotica XXII. szavazóhelyén dr. Kovács Sándor dárdai bíró helyébe Perazsics Nikola miniszteri hivatalnokot Beogradból, Szubotica XI.: Trajanovics Bozsiddár noviszadi felelősbíró helyébe dr. Mladenovics Vojszláv beogradi tanárt. Szubotica XIII.: dr. Berezsik Viktor szombori bíró helyébe Glumac Vladimir hivatalnokot Beogradból. A noviszadi kerületben: Bácsko-Gradiste Kosztics Rankó dárdai járásbírói jegyző helyébe Popovics Miodrag igazságügyi miniszteri hivatalnokot Beogradból. Turja II. dr. Debeljacscki György sztaribecseji ügyvéd helyébe dr. Babics Szima ügyvédjelöltet Beogradból. Temerin III. dr. Milutinovics Arszén noviszadi ügyvéd helyébe dr. Matics Milán noviszadi ügyvédet. Noviszad XII. szavazóhelyre dr. Matics Milán noviszadi ügyvéd helyébe dr. Milutinovics Arszén noviszadi ügyvédet. A szombori kerületben: Baranya-Petrovoszelóra Acemovics Mihailo pancsevoi ügyvéd helyébe Acemovics Gruja tanítót Beogradból. A kulai járásban Veprovára Zsikics Vukasin beogradi tanító helyébe Grucics Szvetozár leszkováci bírósági hivatalnokot. Kula V. Krsztics Milos beogradi orvos helyébe Risztics Mirkó tanítót. A batina járásban Branyinára Mihaljdzsics Sztován branyinai plébános helyébe Milijasevics Milán beogradi tanárt.

Lukics Predrag főispán a választási igazolványok ellen

Szomborból jelentik: Lukics Predrag bácskai főispán rendeletet adott ki a választások tisztaságának megőrzése és a szabad választások biztosítása érdekében. A rendelet szövege a következő:

Az összes szolgabírónak és polgármestereknek!

Tudomásomra jutott, hogy egyes állami és községi szervek a választásokon törvényellenességeket készítenek elő, hogy így szabályellenes és büntetendő cselekménnyel minél több szavazatot biztosítsanak valamely pártnak, más párt kárára. A királyi kormány a minisztertanács elnöke útján közölte, hogy garantálja a szabad választásokat és én, mint a kormány exponense, köteles vagyok annak rendeleteit végrehajtani és érvényesíteni az alkotmány 95-ik paragrafus értelmében.

A törvények előírják, hogy a tisztviselők a választásoknál szabályosan járjanak el. Miután azonban vannak oly tisztviselők, akiket a pártoskodás megfertőztet és szabálytalanságokat követtek el azzal, hogy a törvényt nem ismerik vagy nem jól magyarázzák, tehát ezek ezennel utóljára figyelmeztetendőek, hogy büntetendő cselekményt követ el az, aki a szabad választásokat akadályozza, amelyekért én viselem a teljes felelősséget.

Ezért elrendelem:

1. A polgárságnak biztosítandó a választási helyiségben való megjelenés és leszavazás joga. Hogy ez elérhető legyen, semmiféle legitimációnak helye nincs, mert minden választási bizottságnál vannak bizalmiférfiak, akik a választókat ismerik. A múltban a választási igazolványokkal történt visszaéléseknek nem szabad megisméllődniük. Nem szabad megtörténnie, hogy a polgárok választási jogát állami és községi tisztviselők bármilyen machinációkkal megakadályozzák. A választási helyiségben és a helyiség előtt a rend fenntartandó, de oly utasítások, hogy a választási helyiségbe kinek szabad és kinek nem szabad bemenni, nem adhatók ki. Nem szabad tehát a polgároktól a választási helyiségbe való lépés előtt semmiféle igazolványt vagy jelvényt kérni. Ha a biztonsági közegek ilyen követelnének, azonnal felváltandók és hozzájárulást jelentés teendő. Így írják elő ezt a választási törvény 91., 92., 95. és 97. paragrafusai.

2. A választásoknál a rend biztosítása és a hivatalos közegek ténykedésének ellenőrzése végett elrendelem, hogy a főszolgabírók és közegeik a választás napján reggel hét órától a választások befejeztéig hivatalaikban kell, hogy tartózkodjanak és onnan távoznók csak szavazatuk leadására szabad, amelynek a korai reggeli órákban kell megtörténnie. Járások székhelyéről csak a fölem kapott telefonon engedély alapján távozhatnak. Egész nap hivatalomban leszek és távozási engedélyt csak fölem személyesen kérhetnek. A hivatalos főszolgabírói és községi telefonokat a választás napján magánszemélyek privát beszélgetésekre nem használhatják.

A községi előjárásoknak rendelettel rendelendő ki, hogy a választások lefolyása és eredményének megállapítása után úgy kell eljárni, mint a főszolgabíró telefonon értesítendő, hogy a számok pontossága ellenőrizhető legyen. A községi jegyzők nem távozhatnak el addig hivatalaikból, míg a pontos eredményt velem és a főszolgabírákkal meg közölik.

A főszolgabírók ezen rendeletet felelősség mellett kötelesek közölni a községi előjárásokkal és saját alkalmazottaikkal azzal, hogy aki e rendelet ellen vét, az a bíróságnak fog átadatni, mint aki előre megfontolt szándékkal vétett a

választási törvény intézkedései ellen. Az a községi jegyző, aki e rendelet ellen vét, azonnal fel kell függeszteni és a bíróságnak átadni.

Szombor, 1927. augusztus 28.

Lukics (s. k.) főispán.

Élesztési kísérleteket végeztek Feldkirchenben Petrovics alezredesen

Noviszadon az a hír terjedt el, hogy az alezredes él

Noviszadról jelentik: Noviszadon pénteken délelőtt az a szenzációs hír terjedt el, hogy

Petrovics Zsivorád repülőalezredes él.

Petrovics Zsivorád alezredes, mint ismeretes Zürichből visszatérően, Pajevics pilóta hadnaggyal együtt repülőkatasztrófa érte az Alpesebben, ahol géppel egy sziklacsucsnak ütközve lezuhantak. Pajevics hadnagyot a repülőgép mellett életveszélyes sebesüléssel, Petrovics alezredes a géptől kissé távolabb megfagyva élettelenül találták. Pajevics főhadnagyot a feldkircheni kórházba szállították, ahol megoperálták.

A noviszadi repülőparancsnokság pénteken délelőtt táviratot kapott Innsbruckból, amelyben közölték a parancsnoksággal, hogy

Petrovics Zsivorád alezredes, akit halottnak hittek, hosszas élesztési kísérletek után az élet jeleit mutatatta.

A halottnak vélt pilótát — jelentés szerint — szintén a feldkircheni kórházba szállították, ahol élesztési kísérleteket

végeztek rajta. Ezek a kísérletek azzal az eredménnyel jártak, hogy a kezelőorvosok a kísérletek előrehaladott stádiumában

észlelni vélték Petrovics szívműködését.

amiről értesítették a noviszadi repülőparancsnokságot

A hír Noviszadon pillanatok alatt elterjedt és óriási izgalmat és örömet keltett. A község és az alezredes családja azonnal összekötötést keresett az innsbrucki kórházzal, hogy a hír valódisága felől meggyőződjön. Az esti órákban érkezett meg a válasz, amely közölte, hogy

az előbbi hír téves, mert az élesztési kísérletek nem jártak eredménnyel.

A téves hír úgy keletkezhetett, hogy az élesztési kísérletek közben az élettelen test reflexmozdulatot tett, amit tévesen a szívfunctió megkezdődésének vélték.

Jovanovics alezredes, a repülőiskola parancsnoka és Lukovics Kamilló, repülőszázados csütörtökön este Innsbruckba utaztak, hogy a helyszínen állapítsák meg a történetet és a szükséges intézkedéseket megtegyék.

Sztrájkolnak a chikagói mozgószínházak

Tizenötezer ember maradt kenyér nélkül

Newyorkból jelentik: A chikagói mozgószínházak beszüntették előadásait és elbocsátották alkalmazottaikat. A színházaknak ezt az erélyes lépését hőmozgalom előzte meg.

A filmoperatőrök nemrég fizetésemelést kértek, de a színházak tulajdonosai

megtagadták a kérés teljesítését, mire a filmoperatőrök sztrájkba léptek. Erre a város hatszáz mozi színháza kizárta alkalmazottaikat és beszüntette az előadásokat.

A munkáskizárás következtében tizenötezer ember maradt kenyér nélkül.

Dr. Klár Zoltánt kihallgatta a vizsgálóbíró Forgács Anna meggyilkolása ügyében

A család háziorvosa szerint dr. Erdélyi Béla nem lehet gyilkos

Budapestről jelentik: A millstadti rejtély egyre jobban bonyolódik, a nyomozás során újabb és újabb adatok merülnek fel, amelyek egyrészt terhelőek, másrészt mentőek dr. Erdélyi Bélára. Sem a hatóságok, sem dr. Erdélyi hozzátartozói a jelen pillanatban még nincsenek tisztában azzal, hogy tulajdonképpen mi történt, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság áldozata-e Forgács Anna. Dr. Erdélyi bűnösségére nézve mindeddig csak feltevések vannak. A hatóságok mindent elkövetnek, hogy a rejtélyes ügyet tisztázzák és ezért világosságot akarnak deríteni

Forgács Anna régebbi öngyilkossági kísérletének a körülményeire. A vizsgálóbíró pénteken kihallgatásra idézte be dr. Klár Zoltánt, Forgács Anna akkori kezelőorvosát, aki jelenleg a Markó-uccai fogházban a Dáner Béla elleni revolveres támadás miatt három havi fogházbüntetését tölti.

Dr. Klár Zoltán, amikor kihallgatása előtt a vizsgálóbíró szobájában várakozott, nyilatkozott az újságírók előtt. Kijelentette, hogy meggyőződése szerint Forgács Anna, az első alkalommal, öngyilkosságot kísérelt meg. Azután kifejtette azt a véleményét, hogy dr. Erdélyi nem lehet gyilkos, mert a fogházban rendkívül nyugodtan viselkedik és még a nappalok nagy részét is átalussza.

Amennyiben — mondotta dr. Klár — Forgács Anna halálát nem külső sértések okozták, akkor öngyilkosság történt.

Amikor azonban dr. Klár kihallgatása után elhagyta a vizsgálóbíró szobáját, izgalomtól remegő hangon csak annyit mondott az újságíróknak:

— Borzalmas...! Sohasem hittem volna erről az emberről.

A rendőrfőkapitányságon pénteken délelőtt a csütörtökön kihallgatott Löw Zoltánné leányát hallgatták ki. Mind a ketten sok időt töltöttek dr. Erdélyiek társaságában és így jól ismerték Erdélyi házaseletét. Löw Olga kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Forgács Anna halála napján Gáldyval együtt fél tizenegykor kopogtattak be dr. Erdélyiékhez. Csak ismételt kopogtatásra nyitott ajtót Erdélyi, aki pizsamában volt és kezével intve szólt hozzájuk:

— Csendesebben beszéljünk, mert feleségem alszik.

Azután elmondta Erdélyi, hogy felesége nyugodtan töltötte a délelőttöt és nemrég aludt el. Végül megígérte Erdélyi, hogy később ő is lemegy a strandra.

Háromnegyed tizenkettőkor — folytatta vallomását Löw Olga — Erdélyi le is jött a strandra és ott volt félégység. Onnan Gáldyval együtt tért haza.

Ugyancsak pénteken délelőtt Löw Zoltánné levelet intézett a főkapitánysághoz. Leveleiben bejelenti, hogy csütörtöki kihallgatása alkalmával elmulasztott több fontosnak látszó részletet közölni és ezért most levélben egészíti

ki vallomását. Azután közli levelében, hogy az az orvos, aki Forgács Anna halála után érkezett a halott ágyához, kijelentette, hogy az ágyat rendben találta és a halál minden valószínűség szerint szenvedés nélkül állott be.

Dr. Gál Jenő, Erdélyi védője pénteken újabb előterjesztést tett az ügyészségnek, amelyben kéri még egy halottszemle elrendelését, azonkívül azt, hogy a holttest belső részeit vegyvizsgálat végett a budapesti törvényszéki vegyvizsgáló állomáson vizsgáltsák meg.

A vizsgálóbíró dr. Erdélyi előzetes letartóztatásáról szóló ügyészi indítvány felett pénteken még nem dönthetett és valószínűleg csak szombaton kerül sor döntésre.

HIREK

Éjszakai gondolatok

Ma éjjel megint nem tudtam aludni. Tudjátok, miről gondolkodtam? A kalapokról, a kalapjaimról.

Nekem nincs kalapszekrényem, mint a gavallérnak, akinek inasa polcokra, rekeszekre rakja a kalapjait s folyton ápolja, keféli, fürdeti őket, mint a kutyákat. De azért évente én is elnyittem néhányat. Kiszámítottam, hogy eddig körülbelül százharminc kalap tulajdonosa voltam. Ezek nyomtalanul eltűntek. Szemétdombra kerültek részben, vagy egészben, rongy lett belőlük játékbabák gyomrában, vagy trágya s engedelmesen elvegyültek a televényfölddel.

A virasztás óráim egyenként megjelentek az éj fekete mozivásznán, mint kísértetek, jelentkezésük sorrendjében. Emlékeztem egy rózsaszín-szalagos smalmakalapra, melyet beleejtettem a tóba, egy kék-fehér tornasipkára meg egy hegyes kis asztrakán-kucsmára, melyben korcsolyázni tanultam a nádas joga. Mind gyűlölettel töltött el.

Általában a kalap a legdimaszabb, leghegyesebb ruhadarab. Kétségtelenül fontos, mert közvetlenül agyvelőnk fölött viseljük, szoros kapcsolatban van ezzel a nemesebb szervünkkel, annak mintegy folytatása, kinövése. Mennyire alsórendű holmi hozzá képest például a cipő, mely testünk legátalibb ellenpontján foglal helyet. Ha ezt »lábbeli«-nek nevezzük, a kalap neve joggal lehet »agybéli« is. Én mindig utáltam. Elsősorban azért, mert fölöttem van, bizonyos magasságot tekint le rám, fölényesen, fontoskodva. Aztán és főképp azért, mert koponyámat eltorzítja, szájamat kinyújtja, orromat fölrántja piszévá, vagy lógóssá rondítja, arcomnak valami idegen, bamba gyári kifejezést ad s vérrokonaivá, titkos cinkosaivá tesz azoknak, kik hasonló kalapot viselnek. Volt egy keménykalapom, mely mázsás súllyal nehezedett lelkemre. Ebben egy magán-detektívhez hasonlítottam, aki mindenkit figyel, ennélfogva azt képzeltem, hogy engem figyel mindenki. Minthogy alakján nem bírtam változtatni, arcom igyekezett kiegyensúlyozni merevségét s állandóan fintorgott. Ekkor tértem át a puhakalapokra. Irtonatos emlékem az a széleskarimájú, undok »művészkalap«, melyet valami kereskedő disputált rám. Ez ugy nélt ki fejem bújából, mint óriási, gyögyvithatlan agydaganat. Hónapokig küszködtem vele, majd egy éjszaka meggyilkoltam, hulláját belevetettem a Dunába. Panamáimat, nemezkalapjaimat is folyton gyűrtem, rongyoltam, nyomorgattam, hogy magamhoz idomítsam. Sohasem érttem el a kívánt eredményt.

Végre föladtam a meddő tusát. Évek hosszú során át némi bölcsességre teszünk szert. Ma nem törődöm többé kalapjaimmal. Megvásárolom azt, amit rám tukmálnak. Fölteszem fejemre, alázatosan, megadóan. Hadd élje ki henecegő egyéniségét, hadd gonyoljon, hadd szemtelenkedjék fölöttem. Alatta azonban lázongó agyvelőm azt gondolja róla, amit akar.

Kosztolányi Dezső

*

LIFKA-MOZI. Szombat, vasárnap, hétfő: szezonnyitó előadás. Hugette Duflas látványos luxusműve: Szeretem, Pierre Fondaine regénye.

— **Uj főszolgabíró Zsabaljon.** Noviszadról jelentik: A belügyminiszter Purics Dragojevic György volt palánkai főszolgabírót Zsabaljra főszolgabíróvá nevezte ki. Az új főszolgabíró szombaton veszi át hivatalát.

— **Cena bég átvette a beogradi albán követség vezetését.** Beogradból jelentik: Cena bég albán követ pénteken megérkezett Beogradba és újhol átvette az albán követség vezetését.

— **Revizió alá veszik a szuboticali üzletzárási rendeletet.** Manojlovics Dusan szuboticali főispán, mint jelentették, rendeletet írt alá az üzletzárássokról és nyitásokról. A rendelet ellen a kereskedők és iparosok körében panasz merült fel és egy küldöttség arra kérte a főispánt, hogy vegye revizió alá a rendeletet. A főispán ezt megígérte a küldöttségnek és a közeljövőben konferenciára hívják meg az érdekelt köröket és a rendeleten bizonyos változásokat fognak eszközölni. A rendeletet a rendőrség hivatalosan nem hirdette meg és az így még nem lépett életbe.

— **Uj jegyző Temerinben.** Noviszadról jelentik: A belügyminiszter Oberknjezevic Száva temerini községi jegyzőt hasonló minőségben Kulpinba helyezte át, helyébe Pavlovics Száva kulpini jegyzőt nevezte ki Temerinbe.

— **Meghírsült kísérlet a La Manche-csatorna újabb átúszására.** Párisból jelentik: A La Manche-csatorna átúszására egyre többen jelentkeznek, azonban eddig egyiknek sem sikerült átjutni Angliába. A legutóbbi napokban Guinelli olasz úszó, Heydemann és Marotti kisasszonyok kísérelték meg a csatorna átúszását, de valamennyien kudarcot vallottak. Heydemann három és fél óráig volt a vízben, amikor a kimerülés folytán elájult, úgyhogy alig tudták megmenteni.

— **Áthelyezések a vrsaci gimnáziumnál.** Vrsacról jelentik: A közoktatásügyi miniszter Galle József tanárt Vrsacról Szentára, Jettics Pálya tanárt pedig Becskerekre helyezte át.

— **Életunt szobaleány.** Szomborból jelentik: Csütörtök éjszaka Szomborban kámferral megmérgezte magát Zsuljevics Iona csónoplaj illetőségű huszonöt éves szobaleány. A leány jajveszékeltére a háziak figyelmesek lettek és értesítve a rendőrséget, beszállították a szombori kórházba, ahol kezelés alá vették. Állapota súlyos.

— **Egyházi kinevezés.** Sztaribecsejről jelentik: Budanovics Lajos püspök, apostoli adminisztrátor Szalay Károly petrovoszlói plébánost a sztaribecseji kerület esperesének nevezte ki.

— **Szabadlábba helyezték a királyszerűséssel vádolt horvát föderalista jelöltet.** Zagrebról jelentik: Dr. Bjelovnesics István ügyvéd, a horvát blokk helyettes listavezetőjét, akit nemrégiben a blokk zagrebi gyűlésén elhangzott állítólag királyszerű beszéde miatt lefelfüggesztették, pénteken a zagrebi bírói tábla intézkedésére szabadlábba helyezték.

— **Az örökéletű tojás.** Liverpoolban egy olyan elektromos eljárást találtak fel, amelynek segítségével tojásokat éveken át friss és élvezhető állapotban lehet eltartani anélkül, hogy jégre reknák vagy más konzerváló módszert használnának. Az angol piacot elárastották ezekkel a tojásokkal és most Amerikába is küldenek próbára egy hajórakományt. A tojásokat elektromos árammal fűtött fürdőbe rakják amely azután tökéletes sterilizációt is eredményez.

— **Ötmillió kölcsönt kapott Zagreb lakásépítésre.** Zagrebból jelentik: Zagreb városa értesítést kapott a szociálpolitikai minisztériumtól, hogy a nemrégiben létesített munkáslakásépítési alaptól ötmillió dinári kölcsönt bocsátottak Zagreb rendelkezésére munkáslakások építése céljából. A kölcsön négyszázalék melletti huszonöt évi amortizációt irányoz elő az annuitásokat azonban nem fizetik vissza a minisztériumnak, hanem a lakások adminisztrálására és javítására fordítják. A kölcsön kezelését egy külön bizottságra bízták, melyben felerészben Zagreb városa és a zagrebi munkáskamara képviselői foglalnak helyet.

OSZ FELE

hajlik az idő és reggelként kék ködök hajtogatják a fak gerincét. Hajnalban borzong a város a szélben, de délelőtt végigöntözi az uccákat a Nap meleg, sárga sugárral. A hosszú éjszaka küzd a nappalokkal. Egymás torkát logják, szorítják, tépdzzák és a tákról iszonyodva szöknék szerte a meggyűrt levelek. Az égbolt a harcmező: néha csukaszürke belső hadoszlopok masíroznak az ásitó háztetők fölé és keserű esőcsöppekkel bombázzák a városot, aztán tovább nyomulnak új tájak fölé, nyomukban a megcsufolt vén nap: cirógató, reszkető melegeivel szárítgatja fel a könnyeket és hegyeszi a sebeket. — mint egy szelid vöröskeresztes ápolónő.

A gondok együtt jönnek az idővel. Este már a holnapi nap zeng riadót és ilyenkor szeretném megállítani a száguldó időkereket és szeretnék még gyönyörködni a kertemben, amely haladoklik az ablak alatt. Éjszaka nem tudok aludni, mert szüntelenül hallok a szökőkút tudományos köhögését és a föld vonaglását. Az üvegen opálszínű pára leng — a szobában bennszorult a tegnapi melegség és mikor felébredek, érzem, hogy az utak tele vannak halott tüzlalevelekkel, — szinte félek elindulni.

Az erdőben azért pontosan megjelenik a régi szerelmes pár. Csöndesek, régi ismerőseim. Naponként találkoznak velük. Mindig rámosolyognak, mind a ketten. A fiú nem féltékeny rád, nem félti tőlem Rozikáját. De most mind a ketten hallgatagok, nem nevetnek és nem civakodnak. Szemük tele van panasszal. Ha esik az eső, nem találkoznak és talán hetekig nem láthatják majd egymást. A fak és a bokrok is ritkábbak lesznek és... nem bírnak többé titkos, rövid csókot váltani a zöld spanyollal mögött.

Nekik még fájóbb az ősz, mint nekem...

(sz. e.)

— **A motorfeeskendő szerencsése.** Velikibecskerekéről jelentik: Arbely György becskerekai külterki házában pénteken délben tűz ütött ki. A ház udvarán több kazal szalma állt, amely ismeretlen okból kigyulladt. A szél hamar elhatalmasította a tüzet és féló volt, hogy a házban elraktározott nagymennyiségű gabona a tűz martaléka lesz. A házat és a gabonát csak a véletlen mentette meg a pusztulástól. A városi tűzörség-nél ugyanis épen egy lipcsei motorfeeskendőgyáros ügynöke mutatta be a legújabb feeskendőket. Mivel a tűzörség tudomást szerzett a tüzről, az ügynök felajánlotta szolgáltatását. A megvételre kiállt feeskendővel kivomult a tüzhöz és azt pár perc alatt eloltotta.

— **Leszurta a esendőörömestert.** Noviszadról jelentik: Dimitrov Nikola gornikovi földműves, késsel rátámadt Kikosz Péra esendőörömestert és több helyen összeszurkálta. Dimitrov a gyilkosság után elmenekült. A rendőrség és a esendőrség keresi a szurkáló földművest.

— **Zagrebban öngyilkosságot követett el egy volt szuboticali detektív.** Zagrebból jelentik: Pénteken hajnalban három óra tájban egy rendőrijárőr a zagrebi Maksimir-parkban egy fiatalemberre bakkant, aki élettelenül feküdt egy padon. A melette fekvő gyógyszerívég felirataiból megállapították, hogy ecetsavat tartalmazott. A mentők az öngyilkost az irgalmas testvérek kórházába szállították és gycmormosást végeztek rajta. A nála talált iratokból kiderült, hogy Bakos Alajosnak hívják és a szuboticali államrendőrség detektívje. Levelet is intézett a rendőrséghez, melyben közli, hogy azért akar megválni az élettől, mert a szuboticali rendőrség őt elbocsátották.

— **Meghalt egy jugoszláv festőművész.** Zagrebból jelentik: Csütörtökön ötvenhétéves korában Zagrebban meghalt Kovacevic Ferdó akadémiai festő, a zagrebi képzőművészeti akadémia tanára. Különösen tájképfestéssel foglalkozott és mint tájképfestő külföldön is elismertté tette nevét.

— **Megölte a villanylámpa.** Novibecsejről jelentik: Nesztorov Tyira, novibecseji földműves, csütörtökön este új villanylámpát akart becsavarni a villanylámpájába a kiégett körte helyére. A földműves véletlenül a vezetékhez nyúlt, a villanyáram keresztülszaladt rajta és nyomban megölte. A becskerekai államügyészség vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a halálért kit terhel a felelősség.

— **Noviszadon nem szünetelnek az adóvégrehajtások.** Noviszadról jelentik: Általános feltűnést keltett Noviszadon hogy a pénzügyminisztérium a választási törvény előírása és az előző választások gyakorlata ellenére nem utasította a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóságot, hogy a választás előtt az adóvégrehajtásokat szüntessék be. Noviszadon így még ma is folyamatban vannak az adóvégrehajtások.

— **A nyugdíj örültje.** Párisból jelentik: Marcel Therynek, a nyugdíjakat intéző minisztérium helyettes igazgatójának hivatalában ismert egyén volt Francois Berger. A helyettes igazgatónál már több ízben jelentkezett kihallgatásra és általában nyugdíját követelte. Berger különben büntetésből már az afrikai légionban is szolgált, a törvényszék pedig különféle büntetése miatt kényszer munkára ítélte és Villejuifbe szállította. Itt az elmebaj tünetei kezdtek rajta mutatkozni, miért is kórházba küldték, ahonnan azután hosszabb kezelés után elbocsátották. Ugy látszik azonban, hogy rögeszméjéből még mindig nem gyógyult ki, mert folyton hangoztatta, hogy az állam őt megcsalja, megrövidíti, nem adja meg neki azt a nyugdíjat vagy végkielégítést, amely megilletné. — De hát milyen jogcímen kéri nyugdíját? — kérdezték a minisztériumban. — Mint látom lettem beteg, tehát megillet. — Marcel Thery osztályában megmagyarázták neki, hogy követelése jogtalan, mert nem az állam szolgálatában lett beteg. Hasztalan volt minden törekvés nem lehetett őt lebeszélni, megmaradt amellett, hogy ő Marcel Theryvel beszélni akar. A helyettes igazgató végre újra fogadta őt kihallgatáson. Nyájasan beszél vele és jóindulattal beszélt hozzá. — Jól ismerem ügyét, szegény barátom. Bár ön téved, mert mint a hivatalos vizsgálat kétségtelenül megállapította, nem a katonaságnál lett beteg, nem onnan szállították az elmeegyógyintézetbe, tehát semmiféle állami nyugdíjra nincs igénye. Mindamellett törekedni fogunk valamilyen módot találni, hogy önön segítsünk. Ebben a pillanatban Berger arcá hirtelen elváltozott, a dührohama kitört rajta, vadul rávetette magát az igazgatóra, akinek arcát körmeivel végighasította, az orrából egy darabot leharapott, egyik fülét letépte, majd fölkapta az asztalon levő telefonkészüléket, vizes üveget és Theryhez vágta, azután rátérdelt és a szemét akarta kivágni. A dulakodás zajára és az igazgató kétségbeesett kiáltásaira berohantak a tisztviselők, akik nagynehezen lefogták a dühöngő örültet. Értesítették a rendőrséget, amely csakhamar megjelent és Bergert visszavitte az örülték házába. Theryt a Val-de-Grace-kórházba szállították.

— **Hogyan fogta el egy detektív egy rejtelmes gyilkosság tettesét.** Londontól jelentik: A bíróság halálra ítélte James Robinson huszonöt éves londoni magántisztviselőt, aki meggyilkolt egy Minnie Bonati nevű olasz táncosnőt és a holttestet, melynek fejét levágta, egy nagy hördöndbe gyömöszölve kivitette a Charing Cross-pályaudvarra és ott föladatta mint poggyászt ismeretlen címre. A poggyászraktár egyik munkása azonban vérfoltokat vett észre a hördöndön s azonnal figyelmeztette erre a pályaudvaron szolgálatot teljesítő rendőröket. Kinyitották ezután a hördönt s amikor megtalálták benne a holttestet, azonnal megindult a nyomozás a rejtelmes gyilkosság titkának kiderítésére. A bíróság tárgyaláson egy detektív érdekesen mondotta el a nyomozás történetét. Először a pályaudvaron összegyűlt közönséget vették szemügyre: mindenkinek igazolnia kellett magát. Ott volt James Robinson, a gyilkos is, akit szintén kérdőre vontak, hogy mi végett ment a pályaudvarra. Nyugodtan igazolta, hogy az egyik barátja számára könyveket tartalmazó csomagot adott föl, mert

óvatosságból csakugyan megselekedte ezt. Emberét, aki a poggyászt föladta és aki alkalmasint címborája volt, a rendőrség már nem találta a pályaudvaron. Az előzetes nyomozás sikertelensége után a londoni rendőrség legügyesebb detektívjei láttak hozzá a rejtelmes bűnügy titkának kiderítéséhez. A nyomozás azonban sikertelen maradt. Az egyik detektív ekkor alaposan megvizsgálta a gyilkos hördöndjét és egy régen ráragasztott cédula bepiszkolódott maradványát találta meg rajta. Gondos munkával és leleményességgel végre megállapította, hogy a cédulát valamelyik hammersmithi szállóban ragasztották rá. Most már nem volt nehéz kikutatnia a szállót, ahol azután megtudta, hogy egy Robinsonné nevű asszonynak volt hasonló hördöndje. Az asszony ott szolgált a szállóban és ott ismerkedett meg egy fiatalemberrel, aki azután Londonban feleségül vette. Hamarosan elváltak. A detektív addig kutatott, míg végre megtudta, hogy az asszony volt férje, James Robinson egy londoni kereskedelmi rodában dolgozik mint magántisztviselő. Most már gyorsan haladt a nyomozás. A detektív, közölve gyanúját az iroda főnökével, mint új tisztviselő tartózkodott egy héttig az irodában és jól megfigyelte Robinsont. Egy alkalommal titokban átkutatta az íróasztalának fiókját is, melyben egy öngyújtót talált, melyen vérvonatot vett észre. Azonnal kérdőre vonta Robinsont, hogy hol szerezte ez az öngyújtó. A fiatalember néhány pillanatig mereven nézett a detektív szemébe, azután látszólag a legnagyobb nyugalommal felelte: — Ön, látom, detektív! Tehát megkönyvittem a munkáját, hiszen ugyanis rám vetette már a hurkot. Mikor Minnie megölte, izgatottságomban cigarettára gyújtottam s akkor kapott vérvonatot az öngyújtó. A gyilkos megvallotta, hogy ékszerért ölte meg a fiatal táncosnőt s hogy a holttestet meg ne ismerhessék, fejét levágta és elásta. A bíróság halálra ítélte és a minap kivégezték.

— **Kinevezés.** Sztaribecsejről jelentik: A közoktatásügyi miniszter felmentette állásától Grujics Zsarkó elemi iskolai igazgatót és helyette a sztaribecseji állami elemi iskolák igazgatójává Vracsarics Milivoj sztaribecseji tanítót nevezte ki.

— **Nem emelik fel a noviszadi villamos vasúti bérletjegyek árát.** Noviszadról jelentik: A noviszadi villamosközlekedés szeptember elsejére tervbevette a villamosbérletjegyek huszonöt %-kal való felemelését. Az igazgatóság azonban ettől a szándékától elállott és így Noviszadon a régi árak maradnak érvényben.

Speciális optikai szaküzlet és javítóhely
DIPLOMAS OPTIKUS
BENEDEK GYÖRGY NOVISAD
Kraja Aleksandra ul. 13. 3871

— **A noviszadi Nemzeti Színház új igazgatója.** Noviszadról jelentik: A közoktatásügyi minisztérium dr. Vojnovics Bránát, a noviszadi Nemzeti Színház igazgatóját hasonló minőségben a szkopljeli Nemzeti Színházhoz helyezte át, míg Noviszadra Karadzics Radivojt a szkopljeli Nemzeti Színház igazgatóját nevezte ki.

— **Gyermekei iskolakönyveit és egyéb iskolaszereit a Jedinstvo könyvkereskedésben szerezzék be.**

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Változékony, inkább száraz idő, lényegtelen hőváltozással.

— **Nem az ár, hanem a minőség fontos minden árnál, különösen áll ez a rőfősűrura.** Holik Rezső noviszadi rőfősűrűtében kiváló minőségű árut hihetetlen olcsón kap.

— **Szerencsétlenség huszázás közben.** Szomborból jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt pénteken Nebl József hentes husfeldolgozó műhelyében. Pejavics Blagoje negyvenkét éves hentessegéd a husfeldolgozó körül dolgozott, amikor olyan szerencsétlenül csuszott meg, hogy előreesve, a gép szélébe kapaszkodott és a forgásban levő gép jobb keze nagyujját lemetszette. Pejavicsot beszállították a kórházba.

— Csak fakultatív lesz a román nyelv tanítása a vrsaci tanítóképzőben. Vrsacról jelentik: Az új iskolai évben a közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében a vrsaci tanítóképző intézetben megkezdik a román nyelv tanítását és román tanszéket állítanak fel. A román nyelv tanítása azonban csak fakultatív jellegű lesz és a növendékek részére nem lesz kötelező. Az intézetben a román nyelvet Triffu Nica szvetijovány tanító fogja tanítani, kinek kinevezése csak napok kérdése.

— Adomány. Gavrilovics Ottó, a pénzügyi bizottság elnöke, képviselőjelölt, a doroszlói római katolikus Olvasókör részére, könyvek vásárlására négy-száz dinárt adományozott. Az Olvasókör elnöksége az adományért ez utón is köszönetet mond.

Kezdődő érzelmeszedésnél a természetes »Ferenc József« keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést gyorsan és enyhe módon megszünteti. A gyakorlati orvostudomány vezetői a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez a szivbajosoknál is szabályozza a gyomor- és bél-működést, aminek következtében az ellenállóképesség fokozódik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és üzletekben.

— A Franzfeldi tüzoltóegyesület zászlószentelése. Vrsacról jelentik: A Franzfeldi tüzoltóegyesület nagy ünnepek között szentelte fel zászlóját és ebből az alkalomból tartották meg Franzfelden a bánáti tüzoltóegyesületek szövetségének ezévi közgyűlését Szabó Sándor pancsevői tüzoltó-felügyelő elnöke alatt. A gyűlésen és a zászlószentelési ünnepségeken valamennyi bánáti tüzoltóegyesület képviseltette magát.

— Felmentették a királysértés vádjáról. Belackváról jelentik: Zvölfer József vrsaci gazdálkodó állott a törvényszék előtt felségsértés vádjával terhelt. A bíróság Zvölfert a vád és következményei alól felmentette.

— A német főiskolai hallgatók gyűlést tartanak Vrsacon. Vrsacról jelentik: A Jugoszláviai német főiskolai hallgatók egyesülete, amely mint a német kultúrászövetség egyik alosztálya múlt évben Beeskerekben alakult meg, ezévi közgyűlését szeptember hó 16-ikán és 18-ikán Vrsacon tartja meg.

Kozmetikai rendelő, villany- és fénykezelés, orvosi felügyelet. Ciril i Metod trg 5. I. em. (A volt Vojnics Piroška-féle ház.)

ZAGREBI VÁSÁR

V.II. NEMZETKOZI,
ALTALÁNOS
NAGY MINTAVASÁR

augusztus 28-tól szept. 5-ig

50 százalékos menetdíjkezdmény vasutakon és gőzhajón.

V sárigazolványok kaphatók minden utazási irodában és minden nagyobb pénzügyintézetnél.

8250

HIRDETMEY.

A vb. Sonnenberg Salomon cég üzletében levő kész férfiruhákat, fiúöltönyöket, téli- és mikádó-kabátokat s egyéb raktáron levő árukat a esőbíróóság felhatalmazása alapján kiárulom.

Dr. Pataki Antal
tömeggondnok.

TŐZSDE

Zürich, szept. 2. (Zárlat.) Beograd 913, Páris 2033, London 2521 1/4, Newyork 518 3/4, Brüsszel 7220, Milánó 2812 1/2, Amszterdam 20780, Berlin 12340, Bécs 7312 1/2, Szófia 375, Prága 1537, Varsó 58, Budapest 9077 1/2, Bukarest 320.

Beograd, szept. 2. (Zárlat.) Páris 221.90, London 275.85, Newyork 56.64, Genf 10.94, Milánó 307.50, Berlin 13.51, Bécs 7.99, Prága 168.05, Budapest 9.94.

Zagreb, szept. 2. (Zárlat.) Páris 221.72—223.72, London 275.85—276.65, Newyork 56.75—56.85, Milánó 307.75—309.75, Amszterdam 2275—2281, Berlin 13.55—13.55.50, Bécs 799.80—781, Prága 168.25—168.85, Zürich 1094—1097.

Szombori terménytőzsde, szept. 2. Új buza bácskai vasut 78—79 kg. két százalékos 295—297.50, új rozs bácskai vasut 71—72 kg. 280—285, új zab bácskai vasut 197.50—200, új árpa takarmányi 61—62 kg. 220—225, takarmányi 63—64 kg. 230—235, tavaszi 65—66 kg. 260—265, tengeri bácskai vasut 197.50—200, bab fehér nem válogatott 300—310, fehér válogatott 330—340, lisztek: 0gg 430—450, 0g 430—450, kettes 410—430, ötös 380—400, hatos 340—360, hetes 290—310, nyolcas 210—220, finom korpa 185—190 dinár. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 2. Buza bácskai 78—79 kg. 2 százalékos 297.50—300 dinár, bácskai 80—81 kg. 300 dinár, szerémi 78 kg. 2 százalékos 295—297.50 dinár, bánáti 78 kg. 2 százalékos 292.50—295 dinár, árpa bácskai 65—66 kg. 260—265 dinár, szerémi 65—66 kg. 260—265 dinár, zab bácskai 200—265 dinár, bácskai, paritás Petrovaradin, kassza duplikat 211 dinár, szerémi 205—202.50 dinár, szlavóniai 200—202.50 dinár, kukorica bácskai 197.50—200 dinár, bánáti 197.50—200 dinár, szerémi 197.50—200 dinár, bab bácskai új, fehér válogatott 2 százalékos 350—355 dinár, lisztek: 0g bácskai 430—440 dinár, kettes számú bácskai 415—425 dinár, ötös számú bácskai 385—395 dinár, hatos számú bácskai 335—345 dinár, hat és feles számú bácskai 300—310 dinár, hetes számú bácskai 275—285 dinár, nyolcas számú bácskai 210—220 dinár, korpa bácskai jutazsákokban 180—185 dinár, szerémi jutazsákokban 180—185 dinár, szlavóniai jutazsákokban 177.50—182.50 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 12 vagon buza, 45 vagon kukorica, 4 vagon zab, 5 vagon liszt, 3 vagon korpa, 1 vagon bab, összesen 72 vagon.

Noviszadi értéktőzsde, szept. 2. Hét-százalékos beruházási kereslet 86 kínálat 87.50, 2 1/2 százalékos hadikárptlasi kereslet 386, kínálat 358, Kereskedelmi és Iparbank 142, csak kereslet, Városi jódosfürdő csak kínálat 50.

Budapesti értéktőzsde, szept. 2. Magyar Hitel 92, Osztrák Hitel 52, Kereskedelmi Bank 135, Magyar Cukor 238, Georgia 20.6, Rimamurányi 133.3, Salgó 85.3, Köszén 777, Bródi Vagon 3.6, Beocini cement 267, Nasicai 179, Ganz Danubjus 214, Ganz Villamos 184.5, Athenaeum 33, Nova 47, Levante 26.25, Pesti Hazai 250, Irányzat: gyenge.

Budapesti gabonátőzsde, szept. 2. Szilárd irányzat mellett tengeriben volt legnagyobb üzlet. A többi áruban az irányzat tartott. Határidőpiacon buza októberre 31.32—31.48, zárlat 31.30—31.32, március 33.78—33.90, zárlat 33.78—33.80, május 34.40—34.46, zárlat 34.38—34.40, rozs október 28.84—28.90, zárlat

28.84—28.86, március 30.38—30.50, zárlat 30.34—30.36, tengeri május 26.18—26.32, zárlat 26.18—26.20, július 26.80—26.86, zárlat 26.72—26.76. Készárúpiacon buza 31.45—31.75, rozs 28—28.40, takarmány-árpa 25—26, sörárpa 27—33, tengeri 24.75—25.25, zab 22.25—22.75, repce 43.50—44.50.

Chicagói gabonátőzsde, szept. 2. Buza szeptemberre 13375—13821, buza márciusra 10650—11012, tengeri szeptemberre 44, tengeri decemberre 48.625, tengeri márciusra 51.625, zab szeptemberre 95.125, zab decemberre 98, zab márciusra 102.

Newyorki gabonátőzsde, szept. 2. Buza őszi vörös 145.25, buza őszi kemény 148.75, tengeri 115.50, liszt 650—700.

KINTORNA

Egy kisfiú beállt a könyvesboltba.

— Kérem, a kirakatban van egy könyv, az a címe: »Hogyan lehet lebilincselni a férfiakat? Szeretném megvenni.

— Minek kell az neked, fiam? — kérdezi a kereskedő.

— Nem nekem kell, hanem az apámnak.

— Az apádnak? És mi az apád?

— Rendőr.

Biró a tanúhoz: Tud-e valamit a vádlottnak arról a szokásáról, hogy önmagában szokott beszélgetni?

Tanu: Lehet, hogy így van bíró ur, de én sohasem voltam jelen, amikor a vádlott egyedül volt.

Ez a furcsa kaland egyik fogházigazgatóval történt egy franciaországi üdülőhelyen. A table d'hotelnál egy elegáns uriember szívélyesen köszöntötte és így szólította meg:

— Nem tetszik emlékezni rám?

— Valóban nagyon ismerős az arca — felelt az igazgató — de ebben a pillanatban igazán nem tudom...

Az ismerősről odahajolt, kezét a száájához illesztette és díszkréten sugta: — 216-os!

Egy jelölt az írásbeli ügyvédi vizsgán nehéz peranyagot kap. A feladvány szerint első-, másod- és harmadbírói ítéletet kell szerkesztenie. A jelölt rövid gondolkodás után átlátja a helyzetet: nem hogy három ítéletet, de egyet se tud megszerkeszteni.

— Segíts, ó humor! — gondolta és a feladvány után odairta:

»A feladott peranyagban a bírói döntés fölösleges, mert a felek bíróságon kívül kiegyeztek.«

A vizsgálóbizottságnak tetszett az ötlet, de a jelöltet mégis megbuktatta a következő indoklással:

»A bizottság örül, hogy a felek bíróságon kívül kiegyeztek, de be kell látnia, kedves jelölt ur, hogy ebben az esetben önre, mint ügyvédre, szükség sincsen.«

SPORT

A bolognai uszóverseny újabb eredményai

Bolognából jelentik: A bolognai uszóversenyek második napja a következő eredménnyel végződött:

Az uszóversenyek:

200 méteres mellúszás. I. előmérkőzés. 1. Prasse (Németország) 3 p. 00.8 mp., 2. De Conde 3 p. 01.4 mp., 3. Zandrovits 3 p. 06.7 mp., Hollósy Frigyes szabálytalan fordulás miatt diszkvalifikáltak.

II. előmérkőzés. 1. Erich Rademacher (Németország) 2 p. 55.4 mp., 2. Van Parys (Belgium) 2 p. 36.2 mp.

400 méteres gyorsúszás: I. előmérkőzés. 1. Arne Borg (Svédország) 5 p. 02.6 mp., 2. Heinrich (Németország) 5 p. 26.4 mp., 3. Fehér II. (Magyarország) 5 p. 30.8 mp.

II. előmérkőzés. 1. Antos (Csehország) 5 p. 2.8 mp., 2. Bergess (Németország) 5 p. 29.4 mp.

III. előmérkőzés. 1. Wannie (Magyarország) 5 p. 37.4 mp., 2. Koutek (Csehország) 5 p. 51.4 mp.

Víziló:

Magyarország—Belgium 3:2 (1:1).

Svédország—Csehszlovákia 5:2 (3:1).

Franciaország—Ausztria 8:0 (5:0).

Jobb szélső és jobbszélső. A Bácsme-gyei Napló esütörtöki számának sportrovatába értelemzavaró sajtótípus csuszott be. A szubotcai válogatott csapatról írva egy helyen »jobb szélsőjátékos« helyett jobbszélső játékos szerepelt. A helyes szöveg: Varga helyett, aki eddig még minden válogatott szereplésen kudarcot vallott, két jobb szélsőjátékos is áll rendelkezésre és pedig Csete és Markóvics.

Nedoklan spíti bíró vezet a Zagreb—Szubotica-mérkőzést. Zagrebből jelentik: A Zagreb—Szubotica közötti szövetségi serlegmérkőzést vasárnap délután öt órakor játsszák le a Viktória Trnjanska-uccai pályáján. A szövetség a mérkőzés levezetésére Nedoklan spíti bírót rendelte ki, ami éppen nem a legbiztosabb kijelölés, mert éppen Nedoklan bíróval már sok baj volt fontos mérkőzésekénél. Határbírák: Vidale és Ferga szövetségi segédbírák. A zagrebi csapat összeállítását úgy, ahogy esütörtöki számában a Bácsme-gyei Napló közölte, jóváhagyta a zagrebi alszövetség.

Kiegészítik a noviszadi labdarúgóke-rület csapattáblázatát. Noviszadról jelentik: A noviszadi labdarúgókerület kezdeményezésére Jegdics Jován kerületi elnök esütörtök estére egyetközi értekezletet hívott össze, amelyen az elsőosztályú csapatok bajnoki mérkőzései számának felemelését vitatták meg. Az értekezlet elhatározta, hogy javasolni fogja a kerületnek, hogy az 1927—28-as bajnoki mérkőzések táblázata változatlanul maradjon, ellenben a bajnoki mérkőzései táblázat utolsó helyezette ne essen ki az első osztályból, hanem a második osztály első helyezette hatodik csapatnak kerüljön be az első osztályba. Ez a javaslat csak erre az évre vonatkozik és nem a következő évekre. A kerület vezetősége pénteken este sorolja ki a másodosztályú csapatok bajnoki mérkőzései és a tervek szerint az eddigi három csoport helyett a tizenegy másodosztályú csapat két csoportban fog játszani.

Értesitem a t. vevőközönséget, hogy üzletemet szépirodalmi, tudományos, szak- és tankönyvekkel, valamint papír és irodai felszerelésekkel

teljesen újból berendeztem, szeptember 2-án megnyitottam Subotica, Városi székház

A. MAMUŽIĆ

könyv- és papirkereskedés

8716

KÖZGAZDASÁG

Kedvezőek a gabona-kiviteli kilátások

Dr. Koszics Mirkó kamarai főtitkár nyilatkozata

A szombaton és vasárnap Beogradban összeülő gazdasági kongresszusnak két-százötvenöt tagja közül egyik legfontosabb napirendi tárgya lesz a gabonatermés és kivitel helyzetének megvitatása. A nagyfontosságú kérdés előadói tisztével a noviszadi kereskedelmi-ipari- és gyáripari kamarát bízták meg, amelynek képviselőjében dr. Mirkovics Mijó kamarai titkár fogja a terjedelmes és alapos expozé felolvasni.

Dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár, a noviszadi kereskedelmi-ipari- és gyáripari kamarai főtitkára a *Bácsme gyei Napló* munkatársa előtt ismertette a noviszadi kamarai előadói jelentését, amely iránt gazdasági körökben érthető érdeklődés nyilvánul meg.

Néhány nappal ezelőtt — mondotta dr. Koszics — Sztankovics Szyctoazár földművelésügyi miniszter a *Politika* munkatársa előtt nyilatkozott a gabonatermés és kiviteliről. A kilátásairól és valószínűleg a tavalyi készleteket figyelembevéve, úgy nyilatkozott, hogy jelentékeny feleslegünk van a búzában és kukoricában. A földművelésügyi miniszter megállapította a gazdasági járási előadók jelentése alapján, de mert a gazdasági tudósítói állások nincsenek megszervezve, a járási előadók jelentései igen általános jellegűek. A noviszadi kereskedelmi kamarának a gazdasági kongresszuson előterjesztendő jelentése a gabonakereskedők és exportőrök becsléseire támaszkodik. Miután ezeknek az érdekeltségűeknek a legkisebb községekre is kiterjedt tökéletes hálózatuk van és így értesüléseik igen fontosak. Nagy hiánya a minisztériumbeli becsléseknek, hogy azok kizárólag az aktív országrészek terméskilátásait ismertetik, épp ezért nehéz a passzív vidékek szükségletét hitelesen megállapítani. Bosznia-Hercegovina, Dalmácia és Szerbia tartoznak az idején a passzív vidékek közé. A szárazlevoi kereskedelmi kamarai becslése szerint 3000 vagon kukoricára lesz Boszniának és Hercegovinának szüksége. A spiti kamarai szerint Dalmácia szükséglete 4000 vagon kukorica és 3000 vagon buza. Szerbiát illetőleg teljesen tájékozatlanok

vagyunk. A beogradi kereskedelmi kamarai annakidején ismeretes jelentésével félreverte a harangokat és a helyzetet sokkal sötétebbnek tüntette fel, mint amilyen a valóságban. Dél Szerbiának bizonyosan vannak buza feleslegei, hasonlóképpen Szlavóniának is, amelynek még kisebb mennyiségű kukorica-feleslegei is vannak. Horvátország és Szlovénia szükséglete egymást kiegészítik. Szlovénia nagyobb mennyiségű hurgonyafelesleg felett rendelkezik, míg Horvátországnak más feleslegei vannak, úgyhogy ez a két tartomány kölcsönösen kiegészíti egymás szükségleteit. Dalmáciának eszerint összesen 7000, Boszniának 3000 vagon buza és kukoricára van szüksége. Szerbia szükséglete nincs megállapítva, de hozzávetőlegesen 10.000 vagon kukoricával kielégíthető volna. Buzára Szerbiának nem lesz szüksége, mert a főminőségű buza magas ára nem felel meg neki, másrészt a rossz gazdasági viszonyok folytán a fogyasztás is kisebb. Szerbiában különben is csak a háború után tértek át a rendszeres buzakénvér fogyasztására, ami még mindig nem vált életszükségletükké és így zökkenés nélkül visszatérnek majd a kukoricaliszt-fogyasztásra. Számításaink szerint a Vajdaságból és Szlavóniából az ország két aktív tartományából 25—30.000 vagon buza és lisztet lehet majd a külföldre kivinni ami 5000 vagonnal kisebb, mint az előző évben volt. Kukoricából azonban legfeljebb 25—30.000 vagon kivitelre lehet számítani, amely tavaly 80.000 vagon volt, tavaly előtt pedig 110.000. Ezidén is több jutna külföldi kivitelre, de a passzív vidékeknek ezidén többet kell leadni. A becslésekkel két szempontot kellett szemelőtt tartani, először, hogy az emberek szükséglete a gazdasági viszonyok folytán csökkent, másrészt az állattakarmányozás is kisebb, mert a gazdák nem bírják az állatokat élelmezni és kénytelenek lesznek egy részét eladni. Kukoricalist-karmányra azért is kevesebb mennyiség fog kelleni, mert a passzív vidékeken erdei hulladékokkal és kukoricaszárral hizlalják az állatokat. De az aktív

vidékeken is csökken az állattalomány és vele együtt a takarmányozási szükséglet. Szerbia el fogja adni búzáját, mert pénzre van szüksége és a buza nem feltétlenül életszükségleti cikk nála. A passzív vidékek szükségletének megállapítása nem okozhat nagy gondot, mert például Boszniában csak két behozatali kapu van: Bród és Gruzs és így könnyen meg lehet állapítani, mennyit hoznak be e két kapun keresztül. Szerbiánál már nehezebb a helyzet, mert Mitrovicán, Klenakon, Grodskán kívül más behozatali kapuk vannak. Szerbia már most vásárol nálunk januárra, februárra, márciusra kukoricát. Sztankovics miniszter az idei buza-termést 16 százalékkal kisebbnek látja a tavalyinál, mi ellenben 25 százalékkal és számításaink szerint a Vajdaságban 1.414.000 métermázsza buza marad a passzív vidékek ellátására és a kiviteli célokra. Eszerint a kiviteli kilátások nem oly sötétek, mint ahogy eleinte hitték, ha mögötte is marad a tavalyinak, sőt a tavalyelőttinek.

Korai szüretre van kilátás a Délbánságban. Vrsaróv jelentik: A szokatlan nyári meleg következtében a Délbánságban korai szüretre van kilátás. A korán érő portugál és madlein szőlőknek szüretelését már megkezdették és a vörös cefrét is rövidesen behordják. A többi szőlőfajoknak szüretelését, ha az időjárásban nem áll be lényeges változás, szeptember közepén megkezdik, míg a fősüret október első napjaiban lesz. A teljes termést előreláthatólag október közepéig behordják. Az idei termés mennyiségileg gyenge, minőségileg azonban elsőrangú lesz. Az állandó meleg időjárás következtében a szőlő szokatlanul édes. A cefre előreláthatólag 65 százalék bort fog adni és ára 2—2½ dinár között lesz. A cefrepiac még nem indult meg, az érdeklődés azonban nagy.

Fenn kell-e tartani a buza és a kukorica behozatali vámját. Sztaribecsejéről jelentik: Az ország kereskedelmi egyesületei nemrég a földművelési miniszterhez memorandumot nyújtottak be, amelyben kérik a minisztert, hogy a buza és kukorica behozatali vámját a nagy szárazságra, illetve a rossz termésre való tekintettel — szüntesse meg. Sztankovics Szyctoazár földművelésügyi miniszter nem akar dönteni az érdekelt termelők meghallgatása nélkül és állásfoglalásra szólította fel az érdekelt termelőket.

Az illetékes helyről érkezett utasítás folytán Lazsics sztaribecseji járási agrármérnök az érdekelt termelőket értekezletre hívta össze Sztaribecseire és Szrbobranba. Hosszas tárgyalás után az a vélemény alakult ki, hogy a buza és a kukorica behozatali vámját okvetlenül fenn kell tartani, mert a vám eltörlésével a gabonatermék oly nagy árcsökkenést szenvedne, hogy abból úgy a kereskedők, mint a termelők nagy kárt szenvednének. A határozatról értesítették a minisztert.

RADIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hallórhosszt jelenti)

Szombat, szeptember 3

Bécs (517.2) 11 és 16.15: Koncertek. 20.05: Zenés est, utána tánczene.

Zagreb (310) 19.30: Operett-előadás a zagrebi színházból.

Prága (348.9) 11: Szalóonzene. 17: Koncert. 20.10: Operettzene. 21.10: Tánczene.

London (361.4) 12: Hangverseny. 15: Zenekari hangverseny. 18: Zene. 21.35: Katonazene. 22.30: Tánczene.

A legkülönbözőbb elsőrendű hangszórók díjtalan bemutatása minden délután
KONRATH D. D. SUBOTICA

Lipese (365.8) 12: Koncert. 22.15: Tánczene.

Róma (450) 17.45: Koncert. 21.10: Operett-zene.

Berlin (483.0) 17: Zene. 20: 20: Népies hangverseny. 22.30: Tánczene.

Budapest (555.6) 9.30, 12 és 15: Hírek és közgazdaság. 17: Vizállás. 17: Kamarazene. 19: »Fenn az erna, nincsen kas« (Szigligeti). 22: Időjelzés és hírek, utána cigányzene.

Régi előkelő leánynevelő és tanítészeti

az összes iskolatípusokkal és villapensionátus svájl mintá szerint Bécs villanegyedében. 6294

B. Freyler Nchfg., Wien
I. Kollarstrasse 9 és XIII. Wenzgasse 19
Tel. 96-2-50 85-6-21

Kérjen képes prospektust és referenciákat!

A KÖZSÉG GYERMEKE

EGY CSECSEMŐ REGÉNYE (57)

Írta: NUSICS BRANISZLAV Fordította: CSUKA ZOLTÁN

Mikor végre az alapszabályok is elkészültek. Szima ur újabb széleskörű konferenciát hívott egybe, a melyen megkezdtek az alapszabályok tárgyalását. Természetesen most tízes és hosszú viták keletkeztek. A matematika tanára részletesen kifejtette, hogy a »célszöveket« ez-vel kell írni, úgy hogy »ezel«, egy szerb nyelvű tanár negyvenkétszer kért szót és minden alkalommal határozottan követelte, hogy a mondatrészt után legyenek vesszők, egy szerzetes pedig azt követelte, hogy az »egyesület« székhelye Beograd helyett az egyesület székhelye Beograd legyen az alapszabályokban. Osztójics Szretykó ur a »társaság« elnevezés ellen foglalt állást és az »egyesület« elnevezést követelte, ami ellen egy kereskedő és egy tisztviselő tiltakoztak. Emiatt azután nagy fölfordulás keletkezett, a szerzetes és a zeneszerző majdnem összeverekedtek, sértő szavak hangzottak el és végre egy órai hosszú vita után az »egyesület« mellett döntöttek, mire ama kereskedő és társai sértődötten felkelték a helyükről és vagy husz résztvevővel együtt tüntetően elhagyták az ülést.

Az ülés reggel kilenc órákor kezdődött és délig csak nagynehezen sikerült az alapszabályok tizenegy pontját letárgyalni. Nem maradt más hátra, mint a konferenciát félbeszakítani és tíz nap múlva újabb konferenciát hívni egybe.

Egy konferencia követett konferenciát és így tartott ez vagy négy-öt hónapig, míg végre a nagy munkát befejezték és az összes alapszabályokat elfogadták. Ezután kitűzték annak az ülésnek a napját is, melyen az alapszabályok értelmében az ideiglenes vezetőséget kellett megválasztani. Ez az ideiglenes vezetőség megkezdte a tagok beiratását, de a vezetőség tagjai az első ülésen összeveszték, mire az egész vezetőség beadta a lemondását. Erre újból egybehívták a

széleskörű konferenciát, amely új ideiglenes vezetőséget választott és újból megkezdtek a tagok beiratását. Mikor már elegendő tag volt, a bizottság az alapszabályokat beterveztette a hatóságoknak jóváhagyás végett. A jóváhagyott alapszabályok értelmében ezután összehívták az első rendes közgyűlést az állandó vezetőség megválasztása végett. A közgyűlésen nem jelentek meg a tagok kellő számban, ezért másik közgyűlést hívtak egybe, amely tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozni és választani fog.

Ezen a közgyűlésen nem kevesebb, mint négy jelölő-listát nyújtottak be. Nagy sugás-bugas keletkezett, rábeszélések, lebeszélések, azután zavar és végül összeomlás, mire a közgyűlést fel kellett oszlatni és újat hívni egybe. Ezen a közgyűlésen hat jelölőlistát nyújtottak be és csak nagynehezen tudták a vezetőséget megválasztani. Ez a vezetőség Nedeljkovics Szima urat választotta elnöknek.

Nedeljkovics Szima ur végre összehívta az első vezetőségi ülést, amelyen a társaságnak meg kellett kezdenie működését. De az első ülésen az első határozat kimondása alkalmával észrevették, hogy az alapszabályokban valami következetlenség van, ami miatt nem lehetett határozni. A 27. szakasz, amely az elnök kötelezettségeiről szól, kimondja, hogy az elnök a választmány határozata nélkül pénzt nem adhat ki, viszont a 49. szakasz, amely a választmány működéséről és hatásköréről szól, kimondja, hogy a pénzügyi kérdések semmiképpen sem tartoznak a választmány hatáskörébe.

Ez aztán olyan akadály volt, amelyet sehogyan sem lehetett kikerülni és ezért az ülés úgy határozott, hogy rendkívüli közgyűlést hív egybe az alapszabályok megváltoztatása végett.

Összehívták a rendkívüli közgyűlést, amelyen megint nem jelentek meg a tagok kellő számban, mire összehívták a második rendkívüli közgyűlést és ezen tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozni kellett.

Ezen a második közgyűlésen, ahelyett hogy csak a 27. és 49. szakaszt cserélték volna ki, kicserélték minden alapszabályt, mert a matematika professzora

szerint sok más rendelkezés sem volt helyénvaló. Mivel ezen az ülésen nem tudták a munkát befejezni, azt az ülések egész sorozatán keresztül folytatták és miután sikerült egészen új alapszabályokat létrehozni (az a bizonyos felszólaló most elérte, hogy »egyesület« helyett »társaság« kerüljön az alapszabályokba) a régi vezetőség is benyújtotta lemondását, mire új ideiglenes vezetőséget választottak, amely jóváhagyás végett újból a hatóságok elé terjesztette az új alapszabályokat. Most aztán megint közgyűlést hívtak egybe, hogy az új vezetőséget megválasszák, azon a tagok nem jelentek meg kellő számban, aztán megint új közgyűlést, amely a tagok számára való tekintet nélkül határozott.

Ezen a gyűlésen nyolc jelölőlista volt, de a legtöbb szavazatot Nedeljkovics Szima ur listája kapta és csak keserves-nagynehezen sikerült megválasztani az új vezetőséget, amely ismét Nedeljkovics Szima urat választotta meg elnökévé.

Igy végre Szima ur nagynehezen megvalósulva látta régi tervét és most már csak a vezetőség ülését kellett egybehívni és a kis Szimát mint egyes számot felvenni, hogy egész élete biztosítva legyen, Nedeljkovics Szima ur válláról pedig levéssék a gond nehez terhe.

HARMINCÖTÖDIK FEJEZET

Amelyben még egyszer megerősítették ama közmondás, hogy a hegyek sohasem találkoznak, de az élő emberek néha-néha megtalálják egymást az életben

Egy napon csodálatos vendég toppant be Mara asszony házába. Egy duzzadó pápa, kifakult, rongyokra szakadozott reverendában, amelyet eső mosott, nap megszáritott és amelyet ügyetlen kezekkel a falusi papné toldozgatótt össze.

Mikor a pápa belépett, körülnézett és mikor látta, hogy Mara asszonyon kívül senki sincs a szobában, köszönt és így szólt:

— Mondja csak, az istenre kérem, maga az a Mara asszonyság?

(Folyt. köv.)

Megérkeztek az őszi divatujdonságok!

Köpeny- és kosztüm-kelmék, pamut-, selyem- és gyapju-bársornyok, siné gyapju-szövetek és egyéb francia különlegességek

Sár Sándorné divatüzletében, Subotica

NYILT-TÉR

Felhívás

Mindazok, akik kiházasítási, temetkezési vagy szülési segélyüket bármely egyesületnél elvesztették vagy elveszítettnek tekintik, azok részére ezen segélyeknek záros határidőn belül való kifizetése biztosított. Idevonatkozó mindenemű felvilágosítás az alábbi címen nyerhető.

Vojnits István és Társa Banküzlete
Sombor, Kr. Petra ulica 17.

8723

Felhívás

az összes subotikai kereskedőkhöz!

A Subotikai Kereskedők és Gyárosok Egyesületének elnöksége a f. hó 1-én hozott választmányi határozat értelmében felhívja az összes subotikai kereskedőket, hogy a f. hó 3-án (szombaton) este 8 órakor az egyesület helyiségeiben az üzletek nyitási és zárási ideje megállapításának aktuális kérdésében tartandó értekezleten minél számosabban megjelenni szveskedjenek.

8750

Vojnits István és Társa banküzlete

Sombor, Kralja Petra ulica 17

leonyo it főleg földbirtokra és városi háza ra váltó-törlesztéses, jelzálog — amerikai dollár — és folyószámla-

kölcsönöket;

földbirtok és házak adását özetili: vesz és elad mindennemű gazdasági termékeket, cikkeket (műtrágyát, korpát, rézgalicot, stb.), mindennemű gazdasági eszközöket és gép-eket; bor-, s esz-, pálinka-, ikör-, cognac- és rum- kereskedéssel nagyban foglalkozik; sor jegy ket árú it: szá lit mind nemű tüzlőt; cipek és magánó ok részére folyósz mlát nyit és kezel; az Adriabizt-Intézet főképviselete

Stevan Vojnits és Társa banküzlete

Sombor, Kralja Petra u. 17

8724

Műszerészt keresünk

állandó mu kára, aki a koré p r, varrógép és fegyver szakmában teljesen jártas. Előnyben részesül ki a vilamos és vízvezetők szakmában is otthonos. Csakis megbízható és e szakmában teljesen jártas munkásról jelentkezzenek. Cim:

„Juno“ mechanikai és villamosági vállalat St. Bečej

Garantált vegytisztá

80%

ECETSAU

boracel és esenc legolcsóbban beszerezhető

Kurtes Miloš

fűszer- és csemegékereskedésében
Subotica, husplac
6779 Telefon: 4-83

I-a alabaster gipsz

kapható

Révai Adolf

Subotica, Sokolska 2.
Telefon 551 14

Garantált elsőrendű porosz, darabos és dió

S Z É N

vaggontételekben viszonteladóknak és üzemeknek eredeti bányá áron szállt azonnalra és kötésre

Általános Hitelbank Részvénytársaság

szénosztálya

Subotica

Sű. gőnyelm: KREDIT.

Telefon: 49, 50, 51.

Kérjen árajánlatot.

8518

FONTOS!

Az osijeki kiállítás látogatói részére szeptember hó 8—18-ig a raktáron levő

SZŐNYEGÁRUKAT

divántakarókat stb. a beszerzési áron kizárólag készpénzfizetés mellett adom el.

Ezen olcsó árak a kiállítás tartamára vannak megállapítva

Szőnyegáruház Neuhaus, Osijek I.

Kapucinska ulica 14. szám, a Royal-szállodával szemben

8646

SOMBORBAN

Párisi utca 2. szám alatti

üzlethelyiség

irodaberendezéssel együtt november 1-re

kiadó

Bővebbet

KOVAČIĆ I DRUG-nál

8771

TÁRS

tőkével és szaktudással, a szezon kezdetével, Vojvodina egyik nagyobb városában levő jól bevezetett férfiszabó üzlet részére

kerestetik

Cim Schmolka hirdetőirod ban N visad

86

Ujonnán megnyílt:

RÓFŐS DIVATÁRUHÁZ!

KRALJ ALEKSANDRA 12

HOLIK REZSÓ, NOVISAD

KRALJ ALEKSANDRA 12

AZ OSSZES DIVATARUK ES KÜLÖNFÉLE UJDONSÁGOK!

DUS VALASZTÉKBAN: UJ ÁRU!

Csak a legjobb minőség!

LEGOLCSÓBB ARAKON: UJ ÁRU!

Lelkiismeretes és előzékeny kiszolgálás!

Dacára az áremelkedésnek, új áru, régi áron!

Tekintse meg gazdag raktáromat — vételkényszer nélkül!

8417

Az összes megmaradt szépirodalmi és egyéb könyvek minden elfogadható áron, valamint

az összes tankönyvek és irodai felszerelések 50-60-70 %-kal olcsóbban lesznek árusítva

A. Mamuzić
papir- és könyvkereskedése
Subotica, Városi székház

Szenzációsan szép
**menyasszonyi
koszorukat
és fátylokat**
gyárt:
Andrija Kramer
Subotica, Sokolska 1

**HAMBURG SÜDAMERIKANISCH
DAMPFSCHIFFFAHRT-GESELLSCHAFT**
Képviselő Sombor Pariska ul. 2
RADIVOJ KOVAČIĆ
Az összes felvilágosításokat a Brazília Uruguay-Argentiniába való kiutazáshoz, a képviselő kívánatr díjmentesen adja.
Legnagyobb hajózási társaság a délamerikai vonalon.
Az utasok csak ismételt hajókkal lesznek továbbítva.
Elsőrendű kabin. Különleges III-ik osztályú kajék.

Gazdák figyelmébe!

Resicai acélekék, 5-ös számú 450.—
6-os számú 550.—
7-es számú 650.—
Szegekavágók 650.—
Acél fogas-borona 350.—

Vetőgép Melichardt és losonci gyárimány
Mészáros Adámnál
Subotica, I., Brozova ul. 10

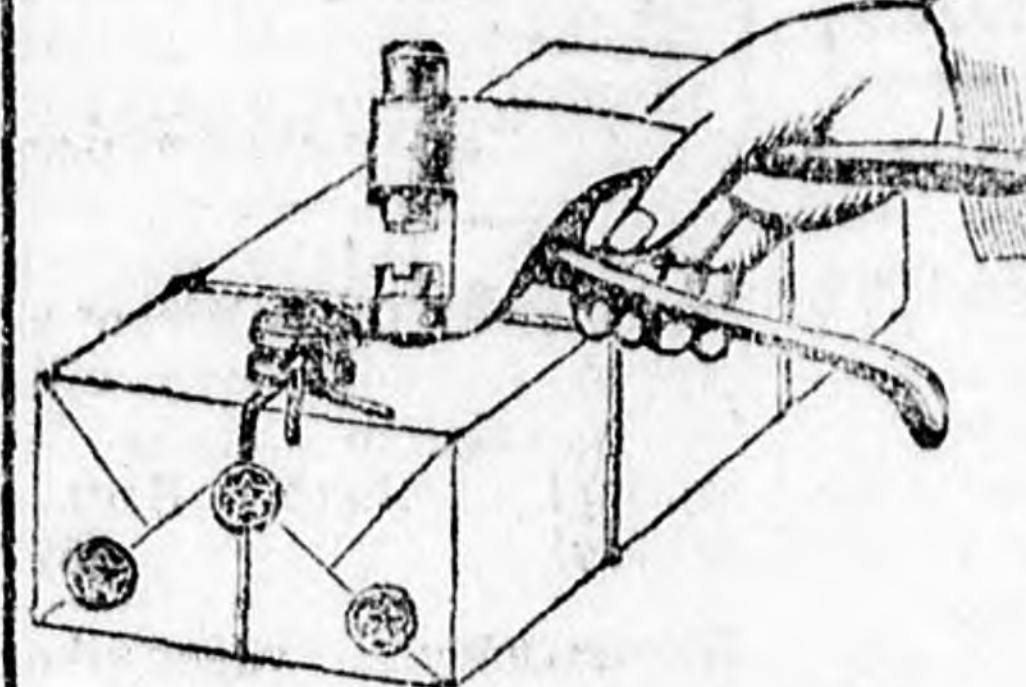
PATKÁNYOK és EGEREK
legbiztosabban kiirthatók RATOL-lal, amely aranyéremmel lelt kitüntetésre. Poloskákát irtson STENOL-lal. Konyhabogara ant legsikeresebben kipusztít GAMADIN. Mindezek a szerek emberre és állatra ártalmatlanok. Kapható mindenütt. Készíti
ODIORATOL ZAGREB
Strossmajerova u. 4. Telefon 11-31

FIOKFONÓKÖT
Keresünk a Vajdaságra állami ért kpa-irok rész elfizetésre való eladásra Beograd bank
Családok és mások, akik igazolást tudnak nyújtani a postájukra adják az ajánlatukat 1927. szeptember 15-ig.
Janos' Maso d. d. előhoz
BEGRAD, T.razija 25

Előrendű
makói hagymát
és
1-2 rózsakrumplít
szállít legolcsóbb áron csak nagyban
IVO BAUM BEGRAD
Telefon 39-52 Kr. Posta 641 Táviratcim: Žitobaum
Állandó nagy raktár Beogradban

„Alexa“ nyakkendőgyárban
5000 darab
selyem nyakkendő kerül eladásra
10 dinártól kezdve
Fordításokat 10 dinárért végzünk!
Volnovićeva 5, Beograd-szálló mögött

Iskolatáskák
csak a városi-iskolák számára
12 din.-tól 35 din.-ig
Vojvodinai Doboziparnál
Subotica, Pešićeva ul. 2. (Edénypiac, Vermes ház)

**Malmok, guáro-
sok, kereskedők
i győzelmé!**
Zsúkok, bálók,
postacsomagok
részér: acéllemezt
plombák bármily
kivánt dombornyó-
másu felirattal

Weitzenfeld és Társa cégnél
Subotica

Gyógyszertárat
veszek
készpénz fizetés mellett.
Ajánlatokat „Gyógyszertár”
címmre a kiadóba kérek

Kölesönöket
előnyös feltételek mellett
főreállításra folyósítok
Eladók
bérbeadó, veszek, bérbeve-
szek földet, házat, gyárat
és mindenféle ingóáru.
Beszerzők
kávét, vendég, ital, mérési
honzol, ársági és kiutazási
engedélyeket.
Eljárók
szabadalmi ügyekben. E-
fogadok mindenemű kérvények
megírását és mindenféle ügyek
utánjárását. Kérdések, közlések
válasz helyre megküldendő: leve-
lezés bármely nyelven.
Josip Peić
Trogavačka i komisijonálna agen-
tura, I. Paja Kujundžićeva ulica 5.

TÖK
Épület-, butor-
és postai-
asztalos
Palmotićeva ul. 20.
Tanonc felvétetik.

Tankönyvek
arjgyezékét ingyen küldi bár-
sinek magyar- vagy német-
nyelvű iskolák részére
Lipsitz i Lampel
könyvkiadó Subotica

Jugoszlávia legjobb és
legolcsóbb
női divatszalonja
WEINERT
SUBOTICA
I. Paja Kujundžićeva 22.
Ruhák már D 100-tól is
Köpenyek 200
Ajtak 50
Külön gyermek-ruhaszabóság
Varró és tanulóanyagok fel-
vételtnek

FAHIVATALNOK
külső-belső munka-
erő állását változ-
tatná.
Megkeresést „Szakember”
jellegre Kardos hirdetővállal-
athoz Novisad, küldendők

ELŐNYOMDÁT
MODERNŰ FELSZERELVE
LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT
**Leopold
Sámuel**
előnyomda berende-
zési gyára
Senta

RIZSANYI PÁL
épület- és butorszabáló
Jugovíćeva ulica 8.
(a Vakasiskola mellett.)
Vállalja legolcsóbban és
izléses kidolgozásban bu-
torok, berendezések, por-
tálók- és építmények elkészítését.

Vasöntőde!
Üzembe hoztam modernül
berendezett és különleges
olvasztási eljárással működő
öntődémet.
Vállalok
tömeg és gépöntést
az előirt keménységi fokra,
valamint egész könnyű
öntéseket.
Dugattyu - gyűrűknek
különleges öntvények méret
szerint. — Üzemem modern
gépekkel van felszerelve,
ugy hogy a megöntött gép-
részeket meg is munkáljuk.
Vállalok mindenféle
gépjavítást és autogé-
nő-gesztést.

Hamburger
mašinska industrija
Subotica
(Teherpályaudvarral szemben)
Telefon 566
Öntés mindennap!

PIRETRIN

Mi a Piretrin?
PIRETRIN a legjobb szer
a férges kiirtására, a világ-
hírű dalmát virágnedvekből
készül.
PIRETRIN kiirt minden-
nemű férges a hézban, az
állattenyésztésnél és a mező-
gazdaságban.
PIRETRIN nem mérge,
nem robban, nem hagy fol-
tot és kellemes illatu.
PIRETRIN mindenütt kapható
és részletes felvilágosítást
nyujt
PIRETRIN D. D. ZAGREB
„B” cesta 35. 8239

Fával égelett elsőrendű
fehér darabos
szavartól kö-
mentes építő-
mész,
becőni portland
cement,
száraz pormentes
bükki-szén, pécsi
kovács-szén
Révai Adolf
Subotica
Sokolska 2 Telefon 551

Bánát legolcsóbb
bevásárlási forrása!
la rózsaburgonya,
makói
vöröshagyma és
foghagyma
va on, félvagon és bármely
menyiségben
V. Mišković
V. Bačkerak
a Ruski dom alatt
a „Torontál”-al szemben

FIGYELEM! FIGYELEM!
Reggel 4 órából
kitűnő reggeli
és friss ételek
Komplet ebéd 12-
Vacsora . . . 19-
Francia vörösbor vagy
burgundi és őrizling
vettellini poharaként 3-
A már elismert híres szerb,
magyar és francia konyha. Udva-
rias és figyelmes kiszolgálás.
Abonnenseknek
jutányos árak!?
OBILIČ-vendéglő
a vasútnak átellenében

1490
Nagy
szerecsét
csinálhat, ha próbaképpen ital
szükségletét a szubotici vasúttal
szemben ujjonnan megnyitja
„ANDRIĆ”-féle
nagykereskedésben a legjobb minőségben és legolcsóbb áron szerzi be.
Kelebiai és kraljevbragi bor és
türköypálinka, szerbiai szilvó-
rum, francia likörök és cognak,
lamejka rum, hordó és üvegáru.
Ucai kivitelezés és italmérőknek
kivételes olcsó árak.
Andrija Švarc
Subotica, Telefon 535

Valóban szép As-
paragust,
Ficust, Begoniát vagy
bármilyen más cserpes
növényét csak
KANIPUS
növénygyógyászattal nevelhet
Csodaszépek lesznek tőle
Utasításaim a virágneve-
lésre is megtanítják. 60
lit. vizre való adag 12.50
dinár **Schumacher Zoltán**
gyógyász-vegyészeti labora-
torium CRVENKA (Bácska)

Chamotte - festék és
minden méret-
ben kapható
Lustig Józsefnél
Somborban

Legszébb, legolcsóbb
**szobafestő-
és mázolómunkát**
készít
Spitzer J.
I., Strossmajerova ul. 8
(huspiac)

Hirdetéseket
Sentán a Bácsmegeyi Napló
részére
Molnár Sz. Vince
vesz fel.

Tankönyvek féláron
VIG könyvkereskedésében - Szuboticán

KORZO MOZI
VARARNAP UTOLJARA
 4, 6 és fél 9 órákor
Megszelídített farkas
 Egede Nissen
 Paul Richter
 Vladimir Gajdarov
 pompás ujdonsága
 Hétfőtől szerdáig zárva

LIFKA-MOZI
SZEPTEMBER 3-4-5
 szombat, vasárnap, hétfő
 Előadások kezdete naponta 6 és fél 9, vasárnap 4, 6, és fél 9-ór
Szezonnyitó előadás
 1. Xilofon hangverseny
 előadja a zenekar
 2. **HUGETTE DUFLOS**
 látványos ujdonsága
SZERELEM

APRÓHIRDETÉSEK
 Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdések-közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Törlesztéses kölcsönök kaphatók
 (amortizációs)
 10 évre . . . 17.25 %
 15 . . . 14.50 %
 20 . . . 13.50 % évi kamat
 és tőke törlesztéssel. Megbízható képviselőket minden községben alkalmazunk.
Szeles Testvérek, Sombor

VÁROSI MOZI
 Szerda Csütörtök Péntek Szombat Vasárnap
A Waldorff-ház regénye
 Nagyszabású filmjáték. Főszereplők
 Harry Liedtke, Maly Delschaft, Camilla Hollay, Herman Priha
Buster Brown és a házi tanító
 Star-film
Chamberlain Atlanti Óceán átrepülése
 Előadások kezdete: délután 1/2 6 és este 1/2 9, vasár- és ünnepnapokon délután 4, 6 és este 1/2 9 órákor

LEVELEZÉS
 Csillag. Gondolatban és szívem mindig Nálad van Bolygód. 8738

Fűzőszalon utazónót keres
 Cim a kiadóban. 8718

Fényképezés és amatőrök figyelembe
 Amerikai rendszerű retusáló és kopirozó intézet.
 Elvállal: negatív és pozitív retusát, kopirozást és nagyított minden papíron és klorirozást garantált elsőrangú kivitelben, olcsó árban. Kérjen azonnal árjegyzéket. Szállítás 24 óra alatt.
 R. Zeinka, Subotica, Madjarska ulica 2. 4738

Gépmalom, vidéki. Collmann gőzgéphez gépészt keres. Esztergályosok vagy akik már Collmann gépet kezeltek, előnyben részesülnek. Cim a kiadóhivatásban. 8431

VÉTEL-ELADÁS

Bankzálogcédulát veszek a legmagasabb árban. Nemzetközi Iroda, Szubotica Aleksandrova ul. 9. 6469

Elsőrendű stájer rózsaburgonya vagonfételekben megrendelhető Gonda László Pancsevo, Oslobodjenja 5. 8461

HÁZASSÁG
 Ötvenéves önálló iparos hásonlókoru élettársat keres. Cim a kiadóban. 8736

Horvát-német levelezőné gyorsírónő, könyvelésben is értas. Szomborban alkalmaszást keres. Ajánlatok dr. Sántó Miklós, Szombor 8546

Forgalmas helyen lévő divatárúüzlethez kevés tőkével társ kerestetik. Ajánlatok »Tőke biztosítva« a kiadóhivatalhoz. 8759

A »Mir« kafana melletti kerthelyiség és Palicson az ingyen fürdőnél levő villa és vendéglőm eladó és azonnal átvehető. Raczkó Mihály. 8577

Sok vagyonos nő vagyon-talan urakhoz is férjhez-menni óhajt. Megbízást el-fogad. »Amor« házasság-közvetítő iroda, Temesvár. 4. Str. Berteloth 21. 1622

Paradicsomos üvegek kicsinyben is, darabonként 1.50 dinárért kaphatók. Nagyban vevőknek kedvezmény. Ugyanott kocsmái felszerelések eladók. Likvidációs Mucsy-iroda Subotica, Kralja Petra park 9. 8614

Édesmest literenként 10 dinárért kapható Frank Sándornál. Vendéglősöknek engedményt adok. 8745

Három-négy vagonrakomány non plus ultra vaj-sárga és haragoszöld télire eltenni való husos paprika azonnali szállításra eladó Huszagh István bolgárker-tészetében. Stara Kanjiza (Bačka). Vasut és gőzhajó-állomás. Telefonszám 6. 8650

FOGLALKOZÁS

Komoly, intelligens zene-értő kisasszonyt 3 gyermek mellé, német, horvát és magyar nyelvtudással azonnal keresek. Fényképes ajánlatok József gőzma-lom, Čantavir, címre kü-löndök. 8656

Parkaskutya, fiatal, szép olcsón eladó Brozova ul. 8. 8743

Habtejszin, tejföl, teavaj naponta frissen köpülve kapható Piukovits-tejsar-nokban — telefon 541 — VI., Jelačićeva 4. 8663

Fahivatalnok nőtlen, tizen-öt évi gyakorlattal, szerb-német, magyar nyelvtudás-sal, jó detailista, engros-ban is jártassággal bír, azonnali belépésre állást keres. Szíves megkeresé-ssek Wolf trafik. Vel Ki-kinda intézendők. 8729

Asztalosok, bognárok figyelmébe. Famegmunkáló-gépek, ujjak és keveset használtak kiárusítás foly-tán igen olcsón eladók. — Jellinek József, Subotica Vilsonova ul. 33. 8658

Jóforgalmu daráló más vál-lalkozás miatt kiadó. — Ugyanott jókarban levő hirtő eladó. Cim a kiadó-ban. 8712

Különféle seprőkötegépek olcsón eladók. Bővebbet Novisad, Futoški put 147. 8690

Jómunkás péksegédet szept-ember 20-ra felvesz. For-gács Lőrinc, Bačka Topola 8735

Borbélyok figyelmébe
 27-28 po'árt beretvák, polár-t fenék, szijak, kövek, solin-geni és angol beretvák, ollók, hajvágógépek stb, állandóan raktáron és olc-són kaphatók. **Orvosi műszerek** és minden végzőcszközök élesítése és javítása legolcsóbb.
MEZNERICS PÉTER
 kétes és műkészkészítő
 Subotica, I. Brozova ul. 5.

Ócskafémet, vöröszret sárgarezet, ólomot, ónt, fém-forgácsot, alumíniumot, nik-kelt, akkumulátorlemeze-t, akkumulátorhamut, ólomhamut, ócska szifónfe-jeket, betűanyagot minden mennyiségben vesz és a legmagasabb árát fizet »Galina« k. d. Zagreb, Man-daličina 1. 8752

Eladó jókarban levő, 4 üte-mű, 2 HP, motorkerékpár. Cim a kiadóban. 8696

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Pálínka-főzőüstök, mosó-üstök, katlanok házi és ipari célokra megrendelés után kapható. Maločić, No-visad, Kisačka ulica 32. 6554

Autó, hatüléses személy-kocsi, teherkocsi átalaki-tásra különösen alkalmas **Daimler, Benz** és új típusu **Ford** személy-autók, használt, üzembékes állapotban olcsón eladó. Autogarage Weigand & Co. Subotica telefon 447. 8692

A krízseváci mezőgazdasági iskolát végzett ispán, az összes gazdasági ágakban jártas, komlóspecialista, ki-tűnő bizonyítványokkal és sokévi gyakorlatlall rendel-kezik, megfelelő állást ke-res 8684

Köz-hinta, pódiumos, telje-sen jókarban, új orgonával eladó. Szabó Pál, Senta. 8262

Fajgelambok! Eladásra van-nak kiváló jó magasszálló galambjaim és pedig fekete-hátu, vöröshátu, örvös, fe-ke-te, ezüst, kék, lógószár-nyu, vörösfakó és sárgafa-kó. Pera Putnik, Veliki Beckerek, Miletičeva 46. 8472

Patkánin patkánvirtszer doboza 15 dinár. Kapható minden évgyvszertárban és drogériában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki-Bečkereken. 1701

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Olcsó jó sajtot, trapistát, ajánl házhoz szállítva ki-logrammonként 29 dinárért Mlekara Maltabarov, Sve-tozár-Miletič (Bačka). Leg-kisebb tétel négy kilo-gramm. 8635

Autó, hatüléses személy-kocsi, teherkocsi átalaki-tásra különösen alkalmas **Daimler, Benz** és új típusu **Ford** személy-autók, használt, üzembékes állapotban olcsón eladó. Autogarage Weigand & Co. Subotica telefon 447. 8692

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Olcsó jó sajtot, trapistát, ajánl házhoz szállítva ki-logrammonként 29 dinárért Mlekara Maltabarov, Sve-tozár-Miletič (Bačka). Leg-kisebb tétel négy kilo-gramm. 8635

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Előkelő bank keres kép-velőt Subotica és vidéké-re nagy jutalékkal. Jelent-kezés szeptember 3-án a Hotel Srpski Kralj portá-sapán 10—2 óra között. 8713

Intelligentes Frl. kinderlie-ben mit Jahreszeugnissen der deutsch und slavischen Sprache mächtig sucht Pos-ten zu 1—2 Kinder. An-träge a. d. Adm. unter Mari-bor. 8667

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

KÜLÖNFÉLE

Ujoncok. Ha azt hiszik, hogy ujoncoztatásuk téves alapon történt, forduljanak pontos és szakzerű tanácsért a »Nemzetközi Irodá-hoz Szubotica, Aleksandrova 9. 7628

Az Apolló Mozi

Noviszádon megnyitott szeptember 2-án
 Előadásra kerül:
 ARTHUR SCHNITZLER
 világhírd 7 felv. műve
LIBELEI
 (Szerelemi játék)
 Főszerepben:
 Evelyn Holt, 8758
 (a német Lilian Gisch)

Beltéren csinosan butoro-zott szoba kiadó. Cim: Aleksandrova ul. 9. Nem-zetközi Iroda vagy a kiadó-ban. 8719

Állampolgársági és ittar-tózkodási ügyekben a leg-sikeresebben közvetít a **Nemzetközi Iroda, Aleksan-drova 9, Subotica. 7628**

Higiénikus-torna kurzust nyitott szeptember 1-től kis 3—6 éves gyermekek részé-re Drag. Jeger, gimnáziumi tanár. Gyakorlatok szerdán és pénteken délután 1/2 4—1/2 5-ig. Tandij havonként 100 dinár. 8701

Amerika. Beutazási engedé-lyt az Amerikai Egyesült Államokba és Kanadába leg-gyorsabban kieszakó, különösen olyanoknak, kiknek megvan már az »Affirmitat« a Nemzetközi Iroda, Subo-tica, Aleksandrova 9. 7628

A Pötér közvetlen közelé-ben épült új ház első eme-letén csinosan butorozott, egymásba nyíló, különbe-járatu két szoba egy, eset-leg két személy részére ki-adó. Cim: »Dunav« biz-tosító (Wilsonova ul. 11.) irodájában megtudható. 8742

Nemzetközi Iroda Subotica Aleksandrova 9. Utlevélek konzuli láttaezését leg-olcsóbban végzi. Beküldés posta útján. 7628

1—2 középiskolai diák, jó házból valók teljes ellátás-ra felvétetnek disztinyvált noviszadi családnál. Zon-gora, fürdőszoba a házban, esetleg nyelvoktatásban is részesülnek. Bővebbet: Ju-gokompas, Novisad, Laze Telečkog ul. 14. 8746

Szépen butorozott, tágas ut-cai szoba a központhoz kö-zel, azonnal vagy szeptem-ber 1-ére kiadó. Zrinjski trg 28, kapu alatt jobbra. 7996

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. — Ivan Antunović ul. 3. II. emelet. 8630

Szentán gimnazistákat el-vállalok teljes ellátásra ha-vonta 650 dinárért. Javor-szky Endre, Beogradska ul 5. Gimnázium közvetlen közelében. 8426

Két iskolásfiú vagy leány teljes ellátást kaphat. VI. Stipe Grgića ul. 9. 8711

Két szoba konyhás lakást keresek azonnalra vagy ok-tóber—november 1-re. Le-hetőleg a beltéren, villany-világítással. — Ajánlatok »Fiatall házaspár« jellegére a kiadóba. 8689

Különbejárati butorozott szoba kiadó. Tolstojeva (volt Ódor) ulica 25. 8715

Butorozott szoba, konyha-használattal, kiadó. Cim: II. kör, Plinarska ul. 4. 8627

Diákot teljes ellátásra el-fogad öz. Tügviné. II. Ple-banijska ul. 24. 8704

Köztesztákot teljes ellá-tásra (zongora használata) intelligens izraelita családnál. Noviszádon, a gimnázium közvetlen köze-lében, felvétetnek. Cim Schmolka hirdetőirodában Novisad. 8691

Diákot teljes ellátásra el-fogad öz. Tügviné. II. Ple-banijska ul. 24. 8704

Teles ellátásra felvesz gim-náziumi tanár 1—2 alsób-osztályu tanulót. Szép, száraz lakás, az I. emele-ten. Cim a kiadóhivatal-ban. 8700

ENGLER ALBERT

HARISNYAKIRÁLY ŐSZI UJDONSÁGAI MEGÉRKEZTEK
 Nincs drágaság! Sőt még eddig nem tapasztalt olcsóság
 Kérem legközelebbi hirdetésemre ügyelni!

Nagy szezon-kiárusítás
BRAĆA LITTMANN-nál
 (HÚSPÍAC)
 Finom selyem- és flórharisnya, lé-ii ingek, nyakkenők nagy választékban

Női selyemharisnya . . .	Din. 15.50
Női flórharisnya . . .	15.—
Női harisnya . . .	10.—
Női keztyű . . .	11.—
Gyermekzokni . . .	5.—-161
Valansze-csipke . . .	1.—-161
Kilópli csipke . . .	2.—-161
Hímzés . . .	2.—-161
File-csipke . . .	1.50-161

Férfi ing	Din. 45.—-161
Férfi zosni	5.50-161
Selyem nyakendő . . .	11.—-161
Kötött nyakendő . . .	5.—-161
Női ridikül	10.—-161
Zsibkendő	2.—-161
Puha gallér	5.—
Kemény gallér	10.—
Kötött kabát	65.—